

**ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<i>ΚΕΦ. Α΄:</i>	<i>Οργάνωση λειτουργίας Α.Ε.Ι.</i>
<i>ΚΕΦ. Β΄:</i>	<i>Συμβούλια και Επιτροπές - Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας</i>
<i>ΚΕΦ. Γ΄:</i>	<i>Δικαιώματα και υποχρεώσεις προσωπικού Α.Ε.Ι.</i>
<i>ΚΕΦ. Δ΄:</i>	<i>Δικαιώματα και υποχρεώσεις φοιτητών ή σπουδαστών</i>
<i>ΚΕΦ. Ε΄:</i>	<i>Πειθαρχικά αδικήματα, ποινές και κυρώσεις</i>
<i>ΚΕΦ. ΣΤ΄:</i>	<i>Κανονισμός προπτυχιακών σπουδών</i>
<i>ΚΕΦ. Ζ΄:</i>	<i>Κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές ή σπουδαστές</i>
<i>ΚΕΦ. Η΄:</i>	<i>Απονομή τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων</i>
<i>ΚΕΦ. Θ΄:</i>	<i>Κανόνες εθιμοτυπίας και δημοσίων σχέσεων</i>
<i>ΚΕΦ. Ι΄:</i>	<i>Κανόνες δεοντολογίας μελών Α.Ε.Ι.</i>
<i>ΚΕΦ. ΙΑ΄:</i>	<i>Γενικοί κανόνες λειτουργίας συλλογικών οργάνων</i>
<i>ΚΕΦ. ΙΒ΄:</i>	<i>Υπηρεσία υποστήριξης - Σύμβουλοι σπουδών - Ανταποδοτικές υποτροφίες</i>
<i>ΚΕΦ. ΙΓ΄:</i>	<i>Βιβλιοθήκες - Σπουδαστήρια - Αναγνωστήρια</i>
<i>ΚΕΦ. ΙΔ΄:</i>	<i>Φύλαξη Α.Ε.Ι.</i>
<i>ΚΕΦ. ΙΕ΄:</i>	<i>Στρατηγικός σχεδιασμός - Ακαδημαϊκός-αναπτυξιακός προγραμματισμός</i>
<i>ΚΕΦ. ΙΣΤ΄:</i>	<i>Γραμματέας Α.Ε.Ι.</i>
<i>ΚΕΦ. ΙΖ΄:</i>	<i>Εκλογικές διαδικασίες ανάδειξης οργάνων διοίκησης</i>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Οργάνωση λειτουργίας Α.Ε.Ι.
(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. α΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 1

Οργάνωση ακαδημαϊκής, διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας

1. Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του Συντάγματος είναι τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού και του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3549/2007 (Α΄ 69). Ειδικότερα, στα μεν ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης περιλαμβάνονται τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών που αποκαλούνται εφεξής «Πανεπιστήμια», στα δε ιδρύματα του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης περιλαμβάνονται τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και η Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.).
2. Κάθε Α.Ε.Ι. ασκεί ερευνητικό, διδακτικό και κάθε άλλο έργο που προβλέπεται από το νόμο στο πλαίσιο της αποστολής του. Το έργο των Α.Ε.Ι. υποστηρίζεται από τις διοικητικές, οικονομικές και τεχνικές λειτουργίες κάθε ιδρύματος. Το έργο και οι λειτουργίες των Α.Ε.Ι. υπόκεινται σε διαρκή αξιολόγηση με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από αυτά στο πλαίσιο της αποστολής τους.
3. Τα Α.Ε.Ι. αποτελούνται από Σχολές, Τμήματα, Τομείς, Εργαστήρια, Κλινικές, Μουσεία και λοιπές Μονάδες, οι οποίες συνιστούν τις ακαδημαϊκές μονάδες κάθε ιδρύματος. Η ακαδημαϊκή λειτουργία των Α.Ε.Ι. περιλαμβάνει το ερευνητικό και διδακτικό έργο, τα προγράμματα

προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών που παρέχονται από τις ακαδημαϊκές μονάδες κάθε ιδρύματος και τη λειτουργία των αρμόδιων μονοπρόσωπων και συλλογικών οργάνων που λαμβάνουν αποφάσεις για τα θέματα αυτά.

I. Συλλογικά όργανα είναι κυρίως:

Για τα Πανεπιστήμια:

- α) η Σύγκλητος,
- β) το Πρυτανικό Συμβούλιο,
- γ) η Γενική Συνέλευση Σχολής,
- δ) η Κοσμητεία,
- ε) η Γενική Συνέλευση Τμήματος,
- στ) το Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος,
- ζ) η Γενική Συνέλευση Τομέα,
- η) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών ή Ειδική Διατμηματική Επιτροπή και
- θ) η Συντονιστική Επιτροπή του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών.

Για τα Τ.Ε.Ι. και την Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.:

- α) η Συνέλευση,
- β) το Συμβούλιο,
- γ) το Συμβούλιο Σχολής,
- δ) η Γενική Συνέλευση Τμήματος ή Κ.Ξ.Γ.Φ.Α.,
- ε) το Συμβούλιο Τμήματος ή Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. και
- στ) η Γενική Συνέλευση Τομέα.

II. Μονοπρόσωπα όργανα είναι κυρίως:

Για τα Πανεπιστήμια:

- α) ο Πρύτανης,
- β) οι Αντιπρυτάνεις,
- γ) ο Γραμματέας,
- δ) οι Κοσμήτορες Σχολών,
- ε) οι Πρόεδροι Τμημάτων,
- στ) οι Διευθυντές Τομέων, Εργαστηρίων, Κλινικών, Μουσείων κ.ά.
- ζ) ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- η) Οι Σύμβουλοι Σπουδών Σχολών ή Τμημάτων και
- θ) Οι Συντονιστές Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων του Πανεπιστημίου και των Σχολών ή Τμημάτων του.

Για τα Τ.Ε.Ι. και την Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.:

- α) ο Πρόεδρος,
- β) οι Αντιπρόεδροι,
- γ) ο Γραμματέας,
- δ) οι Διευθυντές Σχολών,
- ε) οι Διευθυντές Παραρτημάτων,
- στ) οι Προϊστάμενοι Τμημάτων ή Διευθυντές Κ.Ξ.Γ.Φ.Α.,
- ζ) οι Υπεύθυνοι Τομέων ή Εργαστηρίων,
- η) Οι Σύμβουλοι Σπουδών Σχολών ή Τμημάτων και
- θ) Οι Συντονιστές Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων του Τ.Ε.Ι. ή της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. και των Σχολών ή Τμημάτων τους.

4. Η διοικητική και οικονομική λειτουργία των Α.Ε.Ι. περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες που εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία κάθε ιδρύματος και τη χρηστή διαχείριση των πόρων και της περιουσίας του. Ειδικότερα, οι υπηρεσίες των Α.Ε.Ι. διαρθρώνονται σύμφωνα με τον Οργανισμό Διοικητικών, Οικονομικών και Τεχνικών Υπηρεσιών κάθε Α.Ε.Ι. και έχουν ως αποστολή ιδίως:

- α) την αξιόπιστη στήριξη του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος,
- β) τη συμβολή τους στην αναβάθμιση της ποιότητας των συνθηκών εργασίας των μελών του ιδρύματος και
- γ) την οργανωτική και επιτελική στήριξη και την ενεργό συμμετοχή τους στην αναπτυξιακή πορεία του ιδρύματος.

5. Όλες οι δραστηριότητες των Α.Ε.Ι. δημοσιοποιούνται στο κοινωνικό σύνολο με τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια, ώστε η λειτουργία τους να είναι προσιτή και προσβάσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, κάθε Α.Ε.Ι. και κάθε Σχολή ή Τμήμα υποχρεούνται να παρέχουν πληροφορίες σχετικές με τα όργανα διοίκησης και τις διοικητικές πράξεις που αφορούν στα μέλη τους, την υλικοτεχνική υποδομή, τους οικονομικούς πόρους και τη διαχείρισή τους σε ετήσια βάση, τα προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών, τον κατάλογο των υπηρετούντων μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) ανά Σχολή ή Τμήμα και το ερευνητικό και διδακτικό τους έργο κατά ακαδημαϊκό έτος. Επίσης, κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. υποχρεούται να διατηρεί και να ενημερώνει συνεχώς τη δική του ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, στην οποία περιγράφονται οι ημέρες και ώρες διδασκαλίας και ακρόασης φοιτητών ή σπουδαστών, τα διδασκόμενα από αυτόν μαθήματα, το περιεχόμενό τους, τα διανεμόμενα διδακτικά συγγράμματα και κάθε συναφής πληροφορία. Ο διαδικτυακός τόπος και οι ιστοσελίδες των Α.Ε.Ι. και των Σχολών ή Τμημάτων τους οφείλουν να τηρούνται τουλάχιστον στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

6. Στο πλαίσιο της κοινωνικής λογοδοσίας των Α.Ε.Ι., οι Πρυτάνεις ή Πρόεδροι των Α.Ε.Ι. υποβάλλουν στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέχρι το τέλος Ιανουαρίου κάθε έτους τους απολογισμούς των τετραετών ακαδημαϊκών-αναπτυξιακών προγραμμάτων τους, προκειμένου να εγκριθούν από το Υπουργείο και να ληφθούν υπόψη κατά τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προς τη Βουλή για την κατάσταση της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Συμβούλια και Επιτροπές - Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας

(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. β΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 2

Συμβούλια - Επιτροπές

1. Στα Α.Ε.Ι. λειτουργούν τα Συμβούλια και οι Επιτροπές που προβλέπονται από το νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος ή συνιστώνται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του ιδρύματος.

2. Τα Συμβούλια και οι Επιτροπές των Α.Ε.Ι. είναι κυρίως:

- α) η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού,
- β) η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας,
- γ) το Τεχνικό Συμβούλιο ή η Τεχνική Υπηρεσία,
- δ) η Επιτροπή Δεοντολογίας,

ε) το Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.,

στ) το Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού και

ζ) το Πειθαρχικό Συμβούλιο φοιτητών ή σπουδαστών.

3. Η συγκρότηση των Συμβουλίων και των Επιτροπών των Α.Ε.Ι. ορίζεται σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία και τον Εσωτερικό Κανονισμό. Όσοι επιφορτίζονται με την άσκηση συγκεκριμένων καθηκόντων υποχρεούνται να προβούν, αμέσως μετά τη λήξη της θητείας τους ή την ολοκλήρωση του ανατιθέμενου έργου και πάντως σε ετήσια βάση, σε υποβολή έκθεσης απολογισμού προς το όργανο το οποίο τους όρισε.

4. Η λειτουργία των Συμβουλίων και των Επιτροπών των Α.Ε.Ι. διέπεται από τις σχετικές ειδικές διατάξεις που ισχύουν για καθένα από αυτά και κατά τα λοιπά από τους γενικούς κανόνες λειτουργίας των συλλογικών οργάνων των Α.Ε.Ι. που καθορίζονται στο Κεφάλαιο ΙΑ΄ του Κανονισμού αυτού. Επικοινωνικά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999), όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 3

Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού

1. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού εισηγείται στη Σύγκλητο ή Συνέλευση του Α.Ε.Ι., μετά από γνώμη των Γ.Σ. των Σχολών ή Τμημάτων του, το στρατηγικό σχέδιο και το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα του Α.Ε.Ι., καταρτίζει τον ετήσιο απολογισμό του προγράμματος και παρακολουθεί την εφαρμογή του.
2. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου ή Συνέλευσης του οικείου Α.Ε.Ι. και απαρτίζεται από:
 - α) τον Πρύτανη ή Πρόεδρο ως πρόεδρο,
 - β) τα λοιπά μέλη του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου,
 - γ) τους Κοσμήτορες των Σχολών και
 - δ) έξι (6) έως οκτώ (8) προσωπικότητες από τους χώρους της επιστήμης, του πολιτισμού, της οικονομίας και των επαγγελμάτων, που μετέχουν στην Επιτροπή χωρίς δικαίωμα ψήφου.
 Όπου δεν υπάρχουν Σχολές, στην Επιτροπή μετέχουν οι Πρόεδροι ή Προϊστάμενοι των Τμημάτων του ιδρύματος.
 Η θητεία των μελών της Επιτροπής που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί με απόφαση της Συγκλήτου ή Συνέλευσης για μία (1) μόνο φορά.
3. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού μπορεί να καλεί και να συμβουλευέται εμπειρογνώμονες από την Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Άρθρο 4

Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας

1. Η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) κάθε Α.Ε.Ι. συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου ή Συνέλευσης του ιδρύματος και απαρτίζεται από:
 - α) τον Αντιπρύτανη ή Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων ως πρόεδρο,
 - β) τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.,
 - γ) έναν (1) κοινό εκπρόσωπο του λοιπού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, ο οποίος ορίζεται με εκλογή από το σύνολο των υπηρετούτων στις κατηγορίες αυτές μετά από πρόσκληση του Πρύτανη ή Προέδρου, και
 - δ) έναν (1) εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών, ο οποίος ορίζεται από κοινού από τα διοικητικά συμβούλια των φοιτητικών ή σπουδαστικών συλλόγων.
 Στα Πανεπιστήμια συμμετέχει επίσης ένας (1) εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών, ο οποίος ορίζεται με εκλογή από το σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών.
2. Η θητεία των μελών της ΜΟ.ΔΙ.Π. είναι τετραετής. Οι εκπρόσωποι των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζονται για ετήσια θητεία.
3. Η ΜΟ.ΔΙ.Π. υποστηρίζεται διοικητικά από Γραμματεία, η οποία υπάγεται απευθείας στον Αντιπρύτανη ή Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων. Μέχρι τη λειτουργία της Γραμματείας αυτής η ΜΟ.ΔΙ.Π. υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου του Α.Ε.Ι.
4. Η ΜΟ.ΔΙ.Π. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
 - α) Συνεργάζεται με την Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.).
 - β) Παρακολουθεί, συντονίζει και υποστηρίζει την αξιολόγηση των ακαδημαϊκών μονάδων του Α.Ε.Ι.
 - γ) Παρακολουθεί, επιμελείται, συντονίζει και φροντίζει για την έγκαιρη σύνταξη και υποβολή κατ' έτος των εσωτερικών εκθέσεων των ακαδημαϊκών μονάδων του Α.Ε.Ι., οι οποίες προβλέπονται από το νόμο.
 - δ) Συντάσσει κάθε διετία την αντίστοιχη εσωτερική έκθεση του Α.Ε.Ι. με βάση τις ετήσιες εσωτερικές εκθέσεις των Σχολών ή Τμημάτων του.
 - ε) Συνεργάζεται με τις ακαδημαϊκές μονάδες του Α.Ε.Ι. κατά τη διενέργεια της εσωτερικής τους αξιολόγησης, καθώς και με τις για το σκοπό αυτό συγκροτούμενες Ομάδες Εσωτερικής Αξιολόγησης ή Ειδικές Ομάδες Αξιολόγησης.

στ) Συγκεντρώνει τις προαναφερόμενες (υπό γ) εσωτερικές εκθέσεις, καθώς και τις εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης, και τις διαβιβάζει στην Α.ΔΙ.Π.

ζ) Συγκεντρώνει τις τελικές εκθέσεις εξωτερικής αξιολόγησης και τις διαβιβάζει στην οικείες ακαδημαϊκές μονάδες και στην Α.ΔΙ.Π.

η) Διενεργεί, ως Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, την εσωτερική αξιολόγηση του Α.Ε.Ι. και συντάσσει τη σχετική έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, την οποία υποβάλλει στην Α.ΔΙ.Π.

θ) Υποβάλλει στη Σύγκλητο ή Συνέλευση μέχρι το τέλος Μαΐου κάθε ακαδημαϊκού έτους έκθεση σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και το έργο που επιτέλεσε.

5. Η πρόσκληση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης διανέμεται στα μέλη της ΜΟ.ΔΙ.Π. το αργότερο προ 48 ωρών. Στις συνεδριάσεις μετέχει υπάλληλος της Γραμματείας της ή, μέχρι τη λειτουργία αυτής, υπάλληλος της Γραμματείας του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου, ο οποίος τηρεί και τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Μονάδας.

Άρθρο 5 **Επιτροπή Δεοντολογίας**

1. Η Επιτροπή Δεοντολογίας κάθε Α.Ε.Ι. έχει ως έργο τη διασφάλιση της τήρησης και εφαρμογής των κανόνων δεοντολογίας εκ μέρους όλων των μελών του ιδρύματος και είναι αρμόδια για τη διαπίστωση της παράβασης των κανόνων δεοντολογίας και για τη σύνταξη γενικής ετήσιας έκθεσης ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων δεοντολογίας, η οποία υποβάλλεται στον Πρύτανη ή Πρόεδρο του ιδρύματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας απαρτίζεται από τον Αντιπρύτανη ή Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων ως πρόεδρο και από τους Κοσμήτορες ή Διευθυντές των Σχολών ως μέλη.

Όπου δεν υπάρχουν Σχολές, στην Επιτροπή μετέχουν οι Πρόεδροι ή Προϊστάμενοι των Τμημάτων του ιδρύματος.

3. Η Επιτροπή Δεοντολογίας υποστηρίζεται διοικητικά από Γραμματεία, η οποία υπάγεται απευθείας στον Αντιπρύτανη ή Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων. Μέχρι τη λειτουργία της Γραμματείας αυτής, η Επιτροπή υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου του Α.Ε.Ι.

4. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας μετέχει υπάλληλος της Γραμματείας της Επιτροπής, ο οποίος τηρεί και τα πρακτικά των συνεδριάσεών της.

5. Όλα τα μέλη του ιδρύματος οφείλουν να συνδράμουν την Επιτροπή Δεοντολογίας στο έργο της.

Άρθρο 6 **Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.**

1. Η σύνθεση του Πειθαρχικού Συμβουλίου των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ορίζεται πενταμελής ως εξής:

α) Οι Πρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας ή κωλύματος αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

β) Ο Αντιπρύτανης ή Αντιπρόεδρος Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ή ο Αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του οικείου Α.Ε.Ι. και σε περίπτωση κωλύματος, ο Αντιπρύτανης ή Αντιπρόεδρος Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης ή μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της Διοικούσας Επιτροπής, που έχει τα περισσότερα χρόνια υπηρεσίας στη βαθμίδα του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή και

γ) ένας (1) Πρύτανης ή Πρόεδρος άλλου Α.Ε.Ι. της χώρας, οριζόμενος με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Χρέη γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκεί ο Γραμματέας του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

3. Σε περίπτωση παραπομπής Πρύτανη ή Προέδρου μετέχει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο στη θέση του Αντιπρύτανη ή Αντιπρόεδρου ένας (1) επιπλέον Πρύτανης ή Πρόεδρος, οριζόμενος επίσης με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 7**Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού**

1. Σε κάθε Α.Ε.Ι. λειτουργεί Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού, το οποίο ορίζεται με απόφαση του Πρύτανη ή Προέδρου του ιδρύματος και αποτελείται από:

α) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων του Διοικητικού Εφετείου που έχει την έδρα του στην περιφέρεια του Α.Ε.Ι., ο οποίος ορίζεται αρμοδίως με τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο,

β) τον Πρύτανη ή Πρόεδρο και τους Αντιπρυτάνεις ή Αντιπροέδρους,

γ) Τους Κοσμήτορες ή Διευθυντές των Σχολών του Α.Ε.Ι., που αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους και

δ) δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. που κατέχουν τη βαθμίδα του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή, τα οποία κληρώνονται, με τους αναπληρωματικούς τους ίδιας θέσης και βαθμίδας, από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. και με θητεία δύο (2) ετών, η οποία αρχίζει την πρώτη ημέρα του επόμενου ακαδημαϊκού έτους από αυτό που ορίζονται.

2. Χρέη γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκεί διοικητικός υπάλληλος του Α.Ε.Ι., που ορίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο.

Άρθρο 8**Πειθαρχικό Συμβούλιο φοιτητών ή σπουδαστών**

Η Κοσμητεία ή το Συμβούλιο της Σχολής ή το Δ.Σ ή το Συμβούλιο του Τμήματος, κατά περίπτωση, έχουν αρμοδιότητα να διαπιστώνουν τη διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων από προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες και να επιβάλουν τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' του Κανονισμού αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**Δικαιώματα και υποχρεώσεις προσωπικού Α.Ε.Ι.**

(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. δ' και η' ν. 2083/1992)

Άρθρο 9**Ορκωμοσία**

Τα διοριζόμενα στο Α.Ε.Ι. μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., καθώς και τα μέλη του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού και του διοικητικού προσωπικού, πριν από την ανάληψη της υπηρεσίας τους, δίδουν ενώπιον του Πρυτάνεως ή Προέδρου του οικείου ιδρύματος, ή του νομίμου αναπληρωτή του, τον προβλεπόμενο όρκο της υπηρεσίας. Σε περίπτωση αλλοδαπών ή αθέων ο όρκος προσαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρο 10**Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.**

Α. Δικαιώματα μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

1. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. απολαμβάνει πλήρως του δικαιώματος της ακαδημαϊκής ελευθερίας στην έρευνα και διδασκαλία και έχει δικαίωμα συμμετοχής σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σχετικά με θέματα έρευνας και διδασκαλίας και με θέματα που αφορούν στην εν γένει λειτουργία και διοίκηση του ιδρύματος και της οικείας Σχολής ή Τμήματος που υπηρετεί. Καμία

διάταξη νόμου ή Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας ή του Κανονισμού αυτού δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται κατά τρόπο που να στερεί μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. από την απόλαυση των ακαδημαϊκών του ελευθεριών ή να επιφέρει το διαρκή αποκλεισμό από τη συμμετοχή του στα οικεία συλλογικά όργανα διοίκησης και λήψης αποφάσεων του ιδρύματος ή της οικείας Σχολής ή Τμήματος.

2. Η διοίκηση της οικείας Σχολής ή Τμήματος και του Α.Ε.Ι. οφείλουν να εξασφαλίζουν την εγκατάσταση (στέγαση, εξοπλισμό γραφείων κ.λπ.) για όλα τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

3. Τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν ελεύθερα και ανεμπόδιστα στα συλλογικά όργανα της οικείας Σχολής ή Τμήματος και του ιδρύματος.

Β. Καθήκοντα και υποχρεώσεις μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

1. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. δικαιούται και υποχρεούται να παρέχει αυτοδύναμο διδακτικό-εκπαιδευτικό, ερευνητικό-επιστημονικό και διοικητικό έργο, όπως ορίζεται στις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

2. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. οφείλει να δέχεται τακτικά τους φοιτητές ή σπουδαστές για θέματα που σχετίζονται με την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία.

3. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. προσφέρει ερευνητικό-επιστημονικό έργο.

4. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. οφείλει να συμμετέχει ενεργώς στις διοικητικές δραστηριότητες των συλλογικών οργάνων, συμβουλίων και επιτροπών του ιδρύματος και να συμβάλει στην οργάνωση και στη σωστή και εύρυθμη λειτουργία των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων της οικείας Σχολής ή Τμήματος και του Τομέα που ανήκει.

Άρθρο 11

Δικαιώματα και υποχρεώσεις λοιπών κατηγοριών προσωπικού

Τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., καθώς και τα μέλη του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού (Επιστημονικοί Συνεργάτες, Βοηθοί, Επισκέπτες Καθηγητές, Εντεταλμένοι Επίκουροι Καθηγητές, Ειδικοί Επιστήμονες, Διδάσκοντες Π.Δ. 407/1980, Ωρομίσθιοι, Επιστημονικοί και Εργαστηριακοί Συνεργάτες, Εκπαιδευτικοί Ειδικών Μαθημάτων κ.ά.), έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις ανάλογες προς εκείνες των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., με τις διαφοροποιήσεις και περιορισμούς που θέτει η ισχύουσα σχετική νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό, τα ειδικότερα καθήκοντα και υποχρεώσεις του προσωπικού αυτού καθορίζονται με τις συμβάσεις πρόσληψής τους.

Άρθρο 12

Όργανα ελέγχου εκπλήρωσης υποχρεώσεων

Ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής Σχολής, ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος Τμήματος και ο Διευθυντής ή Υπεύθυνος Τομέα, Εργαστηρίου ή Κλινικής υποχρεούνται να ελέγχουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., καθώς και του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού που διατίθεται σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις και να ενημερώνουν σχετικά τον Πρύτανη ή Πρόεδρο και τη Σύγκλητο ή Συνέλευση του οικείου Α.Ε.Ι. Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του διοικητικού προσωπικού ελέγχεται ιεραρχικά από τους κατά το νόμο και τον Οργανισμό του Α.Ε.Ι. οριζόμενους υπεύθυνους προϊστάμενους των Τμημάτων των Διευθύνσεων και Υπηρεσιών του ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Δικαιώματα και υποχρεώσεις φοιτητών ή σπουδαστών

(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ε΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 13

Εγγραφή

1. Η εγγραφή των εισαγόμενων προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών γίνεται με την κατάθεση στη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος, μέσα στις νόμιμες προθεσμίες, αίτησης εγγραφής και των δικαιολογητικών που προβλέπει ο νόμος. Η Γραμματεία ελέγχει τα στοιχεία του ενδιαφερομένου με το ατομικό δελτίο επιτυχίας και το επίσημο αντίγραφο του ονομαστικού πίνακα εισαγωγής. Η εγγραφή συγχρόνως σε δύο Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι. ή σε Σχολή ή Τμήμα Α.Ε.Ι. και σε άλλη Ανώτερη ή Ανώτατη Σχολή ή Τμήμα δεν επιτρέπεται. Σε κάθε εγγραφόμενο φοιτητή ή σπουδαστή παραδίδονται από τη Γραμματεία βιβλιário ή τρίπτυχο σπουδών ή δελτίο φοιτητικής ή σπουδαστικής ταυτότητας, οδηγός σπουδών, βιβλιário υγειονομικής περίθαλψης, εφόσον ζητηθεί, και δελτίο φοιτητικού ή σπουδαστικού εισιτηρίου.
2. Η Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος τηρεί για κάθε φοιτητή ή σπουδαστή ιδιαίτερη μερίδα ή ατομικό φάκελο που περιέχει: α) τους τίτλους και τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν κατά την εγγραφή, β) αντίγραφα των πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων που του έχουν χορηγηθεί γ) τις υποτροφίες ή τα βραβεία που του έχουν απονεμηθεί ή τις πειθαρχικές ποινές που του έχουν επιβληθεί και δ) κάθε σχετικό έγγραφο που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Το περιεχόμενο της ιδιαίτερης μερίδας ή του ατομικού φακέλου είναι προσιτό μόνο στην αρμόδια υπηρεσία και στον ίδιο τον φοιτητή ή σπουδαστή.

Άρθρο 14

Δικαιώματα και υποχρεώσεις

1. Οι φοιτητές ή σπουδαστές διεκπεραιώνουν τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές τους υποχρεώσεις σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της οικείας Σχολής ή Τμήματος.
2. Κάθε Σχολή ή Τμήμα μπορεί να απονέμει διακρίσεις και βραβεία στους φοιτητές ή σπουδαστές με βάση τον Κανονισμό λειτουργίας της οικείας Σχολής ή Τμήματος.
3. Οι φοιτητές ή σπουδαστές συνεργάζονται με το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό για τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές τους ανάγκες, στις ημέρες και ώρες που έχουν ανακοινωθεί στην αρχή κάθε εξαμήνου. Μπορούν επίσης να απευθύνονται στους Κοσμήτορες ή Διευθυντές και Προέδρους ή Προϊσταμένους των οικείων Σχολών και Τμημάτων για ζητήματα της αρμοδιότητάς τους.
4. Οι φοιτητές ή σπουδαστές έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αιτήσεις στη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος. Η απάντηση στις αιτήσεις αυτές δίνεται σε εύλογο χρόνο, γραπτώς ή προφορικώς, από τους αρμόδιους υπαλλήλους της Γραμματείας.
5. Οι φοιτητές ή σπουδαστές συμμετέχουν, δια των νομίμως ορισμένων εκπροσώπων τους, ενεργώς στις διοικητικές δραστηριότητες των συλλογικών οργάνων, συμβάλλοντας στην οργάνωση και λειτουργία των διοικητικών και εκπαιδευτικών διαδικασιών των Σχολών, των Τμημάτων και του ιδρύματος γενικότερα.
6. Ως προς τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις των φοιτητών ή σπουδαστών εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για τη φοιτητική ή σπουδαστική μέριμνα, καθώς και οι διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ' του Κανονισμού αυτού για τις κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές ή σπουδαστές.

Άρθρο 15

Διάθεση αιθουσών

Η διάθεση αιθουσών για φοιτητικές ή σπουδαστικές εκδηλώσεις γίνεται από τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής ή τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος, κατά περίπτωση, με έγκαιρη ειδοποίηση του διδάσκοντος στη συγκεκριμένη αίθουσα. Για αίθουσες που δεν ανήκουν σε Σχολή ή Τμήμα, αρμόδιος να παραχωρήσει την αίθουσα είναι ο Πρύτανης ή Πρόεδρος του Α.Ε.Ι. Οι αίθουσες που διατίθενται πρέπει να παραδίδονται μετά τη χρησιμοποίησή τους στην κατάσταση στην οποία παρελήφθησαν.

Άρθρο 16

Διάρκεια φοίτησης

1. α) Με την επιφύλαξη της δυνατότητας ολοκλήρωσης των προπτυχιακών σπουδών κατά ένα εξάμηνο νωρίτερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου

σύμφωνα με τον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Σχολής ή Τμήματος, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης αντιστοιχεί στο διπλάσιο της ελάχιστης διάρκειας των προπτυχιακών σπουδών που ορίζεται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών κάθε Σχολής ή Τμήματος.

β) Φοιτητές ή σπουδαστές που, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3549/2007 (Α' 69), δεν έχουν συμπληρώσει ακόμη τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της Σχολής ή του Τμήματος που είναι εγγεγραμμένοι, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους μέχρι τη συμπλήρωση του ελάχιστου αυτού αριθμού εξαμήνων και πέραν αυτού, αυτοδικαίως, επί πέντε (5) επιπλέον ακαδημαϊκά έτη.

γ) Φοιτητές ή σπουδαστές που, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3549/2007 (Α' 69), έχουν ήδη υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης και έχουν δηλώσει εγγράφως προς το οικείο Α.Ε.Ι. ότι επιθυμούν τη συνέχιση των σπουδών τους, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους επί πέντε (5) ακόμη ακαδημαϊκά έτη, αρχόμενα από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος. Οι σχετικές δηλώσεις δεν χρειάζονται αιτιολογία και αρκεί να αναφέρουν τα πλήρη στοιχεία του φοιτητή ή σπουδαστή, το εξάμηνο σπουδών που βρίσκεται κατά την υποβολή της δήλωσης, τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί με επιτυχία και την επιθυμία του φοιτητή ή σπουδαστή να συνεχίσει τις σπουδές του. Οι δηλώσεις υποβάλλονται αυτοβούλως κατά τη διάρκεια του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους, ή εντός εύλογης προθεσμίας που τάσσεται από τη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος με δημόσια πρόσκληση, ανακοίνωση, ατομική ειδοποίηση ή με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο που εξασφαλίζει την έγκαιρη γνώση της προθεσμίας για υποβολή των δηλώσεων από τους ενδιαφερομένους. Μετά την πάροδο της προθεσμίας οι σχετικές δηλώσεις μπορούν να υποβάλλονται και οποτεδήποτε μέχρι τη λήξη του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους, εάν ο φοιτητής ή σπουδαστής επικαλείται λόγους που δικαιολογούν τη μη εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης, επειδή δεν έλαβε εγκαίρως γνώση της προθεσμίας.

2. Μετά την πάροδο της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, ο φοιτητής ή σπουδαστής θεωρείται ότι έχει απολέσει αυτοδικαίως τη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιότητα και διαγράφεται από τα μητρώα του Α.Ε.Ι. Για την απώλεια της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας εκδίδεται από τη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος διαπιστωτική πράξη, η οποία κοινοποιείται στον διαγραφόμενο φοιτητή ή σπουδαστή με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο. Με τη διαπιστωτική πράξη βεβαιώνονται και τα μαθήματα, στα οποία ο διαγραφόμενος φοιτητής ή σπουδαστής έχει εξεταστεί επιτυχώς, με ρητή μνεία ότι δεν κατέστη πτυχιούχος. Τυχόν παράλειψη έκδοσης ή κοινοποίησης της διαπιστωτικής πράξης δεν επηρεάζει το κύρος της διαγραφής και της απώλειας της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας.

3. Κατά τη διάρκεια του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους η Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος καταρτίζει κατάλογο διαγραφέντων φοιτητών ή σπουδαστών, τον οποίο γνωστοποιεί στα όργανα της Σχολής ή του Τμήματος και σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες του ιδρύματος. Οι φοιτητές ή σπουδαστές που χάνουν αυτοδικαίως, κατά τα ανωτέρω, τη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιότητα, δεν έχουν πλέον δικαίωμα συμμετοχής στη διδασκαλία των μαθημάτων και στις εξετάσεις και, τυχόν προσερχόμενοι, δεν γίνονται δεκτοί ως εξεταζόμενοι, δεν συμμετέχουν στα οικεία συλλογικά όργανα εκπροσώπησης των φοιτητών ή σπουδαστών και δεν έχουν εν γένει δικαίωμα συμμετοχής στο Α.Ε.Ι. με την ιδιότητα του φοιτητή ή σπουδαστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Πειθαρχικά αδικήματα, ποινές και κυρώσεις

(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. στ' ν. 2083/1992)

Άρθρο 17

Γενικές αρχές πειθαρχικού δικαίου

1. Περισσότερα πειθαρχικά αδικήματα του αυτού προσώπου διωκόμενα πριν από την έκδοση οριστικής απόφασης για κάποιο από αυτά συνεκδικάζονται.

2. Για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα επιβάλλεται μία μόνο πειθαρχική ποινή. Η πειθαρχική ποινή που καταγνώσθηκε για ένα πειθαρχικό παράπτωμα θεωρείται ότι αφορά και κάθε άλλο παράπτωμα που διαπράχθηκε από τον διωκόμενο πριν από την κατάγνωση της ποινής και το οποίο ήταν γνωστό από την πειθαρχική δικογραφία, εκτός εάν έγινε ρητή επιφύλαξη στην πράξη για την κατάγνωση της ποινής. Πειθαρχικό παράπτωμα που διαπράχθηκε πριν από την κατάγνωση της

ποινής για άλλο αδίκημα, αλλά έγινε γνωστό μετά από αυτήν, μπορεί να τιμωρηθεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί παραγραφής, εάν δικαιολογεί ποινή βαρύτερη από αυτήν που επιβλήθηκε.

Άρθρο 18 **Πειθαρχικά παραπτώματα**

Πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι. συνιστά η παραβίαση των κείμενων διατάξεων, ιδίως της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι., και των αποφάσεων των οργάνων των Ιδρυμάτων, όσο και η παράβαση των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας ώστε να μη διαταράσσεται η λειτουργία και να μη θίγεται το κύρος του Πανεπιστημίου και των λειτουργών του για δε τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες η παραβίαση εκ μέρους τους της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 19 **Πειθαρχικές ποινές**

1. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. μπορούν να του επιβληθούν οι ακόλουθες ποινές: α) έγγραφη επίπληξη, β) πρόστιμο όχι κατώτερο του δεκάτου ούτε ανώτερο ολοκλήρου του μηνιαίου μισθού, γ) προσωρινή απόλυση από ενός μηνός μέχρι ενός έτους, δ) οριστική απόλυση. Η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης επιβάλλεται στα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. των Α.Ε.Ι. λόγω πειθαρχικού παραπτώματος προβλεπόμενου στο άρθρο ... του Κανονισμού αυτού. Οι τιμωρούμενοι με την ποινή της προσωρινής παύσης λαμβάνουν το ήμισυ των τακτικών αποδοχών τους. Η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης επιβάλλεται σε ιδιαιτέρως σοβαρές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων, τα οποία, λαμβανομένων υπ' όψιν των συνθηκών υπό τις οποίες διαπράττονται και του διαπιστωμένου βαθμού υπαιτιότητας του διωκομένου, μαρτυρούν έλλειψη συνείδησης των βασικών του υποχρεώσεων ως μέλους Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή εκθέτουν σοβαρώς το γόητρο των ακαδημαϊκών δασκάλων.

2. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού μπορούν να του επιβληθούν οι ακόλουθες ποινές: α) έγγραφη επίπληξη, β) πρόστιμο όχι κατώτερο του δεκάτου ούτε ανώτερο ολοκλήρου του μηνιαίου μισθού, γ) η προσωρινή απόλυση από ενός μηνός μέχρι ενός έτους, δ) η οριστική απόλυση. Οι τιμωρούμενοι με την ποινή της προσωρινής παύσης λαμβάνουν το ήμισυ των τακτικών αποδοχών τους. Η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης επιβάλλεται σε ιδιαιτέρως σοβαρές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων, τα οποία, λαμβανομένων υπ' όψιν των συνθηκών υπό τις οποίες διαπράττονται και του διαπιστωμένου βαθμού υπαιτιότητας του διωκομένου μαρτυρούν έλλειψη συνείδησης των βασικών του υποχρεώσεων ως μέλους Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού ή εκθέτουν σοβαρώς το γόητρο των ακαδημαϊκών δασκάλων. Για τους απασχολούμενους με σύμβαση, η ποινή της παύσης συνεπάγεται αυτοδικαίως την καταγγελία της σύμβασής τους.

Άρθρο 20 **Πειθαρχικά όργανα**

1. Για τα μέλη ΔΕΠ και ΕΠ οι πειθαρχικές ποινές της επίπληξης και του προστίμου επιβάλλονται μετά προηγούμενη απολογία από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο και τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι πειθαρχικές ποινές της προσωρινής και της οριστικής απόλυσης επιβάλλονται από το πειθαρχικό συμβούλιο. Σε περίπτωση μη επιβολής από το Πειθαρχικό Συμβούλιο της ποινής της προσωρινής ή της οριστικής απόλυσης δύναται αυτό να επιβάλει επίπληξη ή πρόστιμο.

2. Για τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και για το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό πειθαρχικώς προϊστάμενοι είναι με ιεραρχική σειρά ανώτερου προς κατώτερο:

- α) ο Πρύτανης ή Πρόεδρος του Α.Ε.Ι. για όλα τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Α.Ε.Ι.,
- β) οι Αντιπρυτάνεις ή Αντιπρόεδροι του Α.Ε.Ι. για όλα τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Α.Ε.Ι. πλην του Πρύτανη ή Προέδρου,
- γ) ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής της Σχολής για τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και για το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής και ο Διευθυντής του Παραρτήματος του Τ.Ε.Ι. για όλα τα μέλη που υπηρετούν στο Παράρτημα,
- δ) ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος για τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και για το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος και
- ε) Ο Διευθυντής Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. για τα μέλη Ε.ΔΙ.Π.

Συλλογικό πειθαρχικό όργανο είναι το Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού του Α.Ε.Ι.

Όλοι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλουν την ποινή της επίπληξης. Την ποινή της περικοπής των μηνιαίων αποδοχών μπορούν να επιβάλουν οι εξής με τις ακόλουθες διακρίσεις: α) ο Πρύτανης ή Πρόεδρος έως και τις αποδοχές ενός μήνα, β) ο Αντιπρύτανης ή Αντιπρόεδρος έως και τα τρία τέταρτα των μηνιαίων αποδοχών, γ) ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής Σχολής ή Παραρτήματος έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών και δ) ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος Τμήματος έως και το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι επιλαμβάνονται αυτεπαγγέλτως και εφόσον δεν έχει επιληφθεί ανώτερος ιεραρχικά πειθαρχικώς προϊστάμενος. Οι πειθαρχικές ποινές της προσωρινής και της οριστικής απόλυσης επιβάλλονται από το πειθαρχικό συμβούλιο. Σε περίπτωση μη επιβολής από το Πειθαρχικό Συμβούλιο της ποινής της προσωρινής ή της οριστικής απόλυσης δύναται αυτό να επιβάλει επίπληξη ή πρόστιμο.

3. Για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες η πειθαρχική δίωξη ασκείται από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του οικείου Τμήματος ή το Διευθυντή Κ.Ξ.Γ.Φ.Α και το Πειθαρχικό Συμβούλιο. Η πειθαρχική ποινή της επίπληξης επιβάλλεται μετά προηγούμενη απολογία από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του οικείου Τμήματος ή το Διευθυντή Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. Κάθε άλλη προβλεπόμενη από το νόμο ποινή επιβάλλεται από το πειθαρχικό συμβούλιο.

Άρθρο 21 **Πειθαρχική διαδικασία**

1. Για τα μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ η πειθαρχική δίωξη ασκείται είτε από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο ή τον ασκούντα καθήκοντα Πρύτανη ή Προέδρου ή από τους νόμιμους αναπληρωτές τους στο Ίδρυμα στο οποίο ανήκει ο παραπεμπόμενος, είτε από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέσω του Πρύτανη ή Προέδρου ή του ασκούντα καθήκοντα Πρύτανη ή Προέδρου ή των νομίμων αναπληρωτών τους. Αφού ασκηθεί πειθαρχική δίωξη, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά γνώμη της Συγκλήτου ή Συνέλευσης ή του οργάνου που ασκεί αρμοδιότητες Συγκλήτου ή Συνέλευσης, μπορεί να αποφασίσει ότι ο παραπεμπόμενος οφείλει να απέχει από την άσκηση των καθηκόντων του μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης. Η απόφαση σχετικά με την αποχή από τα καθήκοντα κοινοποιείται στον παραπεμπόμενο μέσω του Πρύτανη ή Προέδρου ή του ασκούντα καθήκοντα Πρύτανη ή Προέδρου ή των νομίμων αναπληρωτών τους. Μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του, αν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση ή για έγκλημα σχετικά με το νόμισμα ή την υπηρεσία ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή είναι προσωρινά κρατούμενο για οποιοδήποτε έγκλημα και για όσο χρόνο κρατείται. Η αποχή από την άσκηση των καθηκόντων παύει στην περίπτωση αυτή με την έκδοση της αθωωτικής απόφασης ή του βουλεύματος που αποφαινεται ότι δεν υπάρχει αφορμή για κατηγορία. Η πειθαρχική δίωξη δεν αναστέλλεται από την ποινική, εκτός εάν το οικείο συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά.

2. Για τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό η πειθαρχική δίωξη αρχίζει με την κλήση σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο. Αφού ασκηθεί πειθαρχική δίωξη ο Πρύτανης ή Πρόεδρος μπορεί

να αποφασίσει ότι ο παραπεμπόμενος οφείλει να απέχει από την άσκηση των καθηκόντων του μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης. Μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του, αν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση ή για εγκλημα σχετικά με το νόμισμα ή την υπηρεσία ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή είναι προσωρινά κρατούμενος για οποιοδήποτε έγκλημα και για όσο χρόνο κρατείται. Η αποχή από την άσκηση των καθηκόντων παύει στην περίπτωση αυτή με την έκδοση της αθωωτικής απόφασης ή του βουλεύματος που αποφαίνεται ότι δεν υπάρχει αφορμή για κατηγορία. Η πειθαρχική δίωξη δεν αναστέλλεται από την ποινική, εκτός εάν το οικείο συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά.

Άρθρο 22 **Παραγραφή πειθαρχικών αδικημάτων**

Τα πειθαρχικά παραπτώματα του παρόντος Κανονισμού παραγράφονται μετά πενταετία, εκτός εάν αποτελούν και αξιόποινες πράξεις, οπότε δεν παραγράφονται πριν από τη συμπλήρωση της παραγραφής που ισχύει για αυτές. Η παραγραφή διακόπτεται, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων περί διακοπής της παραγραφής αξιοποιούνων πράξεων. Παραπτώματα που διαπράχθηκαν πριν από το διορισμό στο Α.Ε.Ι. τιμωρούνται πειθαρχικώς εάν δικαιολογούν την οριστική απόλυση, εκτός εάν εκδικάστηκαν κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας στο Δημόσιο ή ν.π.δ.δ.

Άρθρο 23 **Εφαρμοστέο και μεταβατικό δίκαιο**

1. Για τα ουσιαστικά και διαδικαστικά πειθαρχικά θέματα των μελών ΔΕΠ, ΕΠ, Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού, των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και υποψηφίων διδασκόντων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. των Α.Ε.Ι.
2. Στα Τ.Ε.Ι., στα οποία μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού εφαρμόζονταν δυνάμει της παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 3404/2005 (Α' 260) οι πειθαρχικές διατάξεις του «Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ηπείρου» (Υ.Α. 23267/Ε5/Β' 316/10.3.2005), τα πειθαρχικά συμβούλια που προβλέπει ο Κανονισμός αυτός συγκροτούνται και οι εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις μεταβιβάζονται σε αυτά με τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων μελών των Πειθαρχικών Συμβουλίων που προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **Κανονισμός προπτυχιακών σπουδών** (άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ζ' και ιη' ν. 2083/1992)

Άρθρο 24 **Σκοπός των προπτυχιακών σπουδών**

Στο πλαίσιο της αποστολής των Α.Ε.Ι., σκοπός των προπτυχιακών σπουδών είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές ή σπουδαστές τις γνώσεις που χρειάζονται για να αξιοποιήσουν και να καλλιεργήσουν επιστημονικά και επαγγελματικά το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών που επέλεξαν, παράλληλα με την καλλιέργεια του ήθους και της προσωπικότητάς τους ως υπεύθυνων ακαδημαϊκών πολιτών. Για την επίτευξη των σκοπών αυτών τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να παρέχουν σε όλους τους φοιτητές και σπουδαστές υψηλό επίπεδο σπουδών και να προσαρμόζουν συνεχώς τα προγράμματα σπουδών και τις μεθόδους έρευνας και διδασκαλίας στις σύγχρονες εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Άρθρο 25 **Διάρθρωση - Πρόγραμμα σπουδών**

1. Οι προπτυχιακές σπουδές στις Σχολές ή Τμήματα των Α.Ε.Ι. διεξάγονται σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών που καταρτίζουν, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Προγράμματος, η Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής ή, προκειμένου για διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών, οι Γ.Σ. των Σχολών ή Τμημάτων ή τα Συμβούλια των Σχολών, με βάση το σύστημα των εξαμήνων και τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο διδακτικές περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, στα οποία κατανέμονται τα υποχρεωτικά και τα επιλεγόμενα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών. Τόσο τα υποχρεωτικά όσο και τα επιλεγόμενα μαθήματα που προβλέπονται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών διδάσκονται τουλάχιστον κατά ένα εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο εξάμηνο του προγράμματος σπουδών που έχει περιττό αριθμό (1ο, 3ο, 5ο, 7ο εξάμηνο κ.λπ.), και κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου τα μαθήματα που υπάγονται στο εξάμηνο του προγράμματος σπουδών που έχει άρτιο αριθμό (2ο, 4ο, 6ο, 8ο εξάμηνο κ.λπ.). Το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών μπορεί να αναθεωρείται με όμοιο τρόπο μέχρι τον Απρίλιο κάθε ακαδημαϊκού έτους και ισχύει από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

2. Τα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών διακρίνονται σε υποχρεωτικά και προαιρετικά ή επιλεγόμενα, τα δε τελευταία σε υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής. Τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής επιλέγονται από αντίστοιχες ομάδες ή ενότητες προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων, τα οποία αντιστοιχούν στο σύνολο των Τομέων της οικείας Σχολής ή Τμήματος. Όλα ή ορισμένα από αυτά είναι δυνατό να διαρθρώνονται σε διακριτές ομάδες ή ενότητες μαθημάτων που ανήκουν σε διαφορετικά επιστημονικά πεδία, τα οποία οι φοιτητές ή σπουδαστές μπορούν ή υποχρεούνται να επιλέγουν ενιαία. Τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής επιλέγονται εκάστοτε από το σύνολο των προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων, είτε ελεύθερης είτε υποχρεωτικής επιλογής, εφόσον στην τελευταία περίπτωση αυτά δεν επελέγησαν ως μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής. Το σύστημα, με το οποίο οι φοιτητές επιλέγουν τα μαθήματα υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής από τα προσφερόμενα προαιρετικά ή επιλεγόμενα μαθήματα, καθώς και οι σχετικές προθεσμίες υποβολής των σχετικών δηλώσεων, καθορίζονται από τη Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής. Ο συνολικός αριθμός των προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, είτε υποχρεωτικής είτε ελεύθερης επιλογής, δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να είναι μεγαλύτερος του διπλάσιου αριθμού των υποχρεωτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.

3. Το πρόγραμμα σπουδών περιέχει τους τίτλους και το περιεχόμενο των υποχρεωτικών και των προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων, τις ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, τον αριθμό των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων ανά εξαμηνιαίο μάθημα, τον Τομέα που έχει την αρμοδιότητα και ευθύνη για τη διδασκαλία κάθε μαθήματος, καθώς και την πτυχιακή ή διπλωματική εργασία, εφόσον απαιτείται. Το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να προβλέπει επίσης και πρακτική άσκηση στο γνωστικό αντικείμενο της οικείας Σχολής ή Τμήματος, η οποία πραγματοποιείται από τους φοιτητές ή σπουδαστές κατά τους όρους που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία.

3. Το πρόγραμμα σπουδών είναι ενδεικτικό, ανταποκρίνεται όμως σε συνθήκες κανονικής φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και στην αλληλουχία των διδασκόμενων μαθημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε φοιτητής ή σπουδαστής μπορεί να καταρτίσει το δικό του ατομικό πρόγραμμα σπουδών, με τους περιορισμούς που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία, από τον Εσωτερικό Κανονισμό ή από συναφείς αποφάσεις της Συγκλήτου ή των Γ.Σ. των οικείων Σχολών ή Τμημάτων.

Άρθρο 26 **Οδηγός Σπουδών**

Μέχρι το Μάιο κάθε ακαδημαϊκού έτους καταρτίζεται από τη Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής και εγκρίνεται από το Δ.Σ. ή Συμβούλιο του Τμήματος, εφόσον αφορά σε

Τμήμα, ο ετήσιος Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ή, κατά συνεκδοχή, Οδηγός Σπουδών, ο οποίος διανέμεται στους φοιτητές ή σπουδαστές στην αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους από τη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος. Εάν δεν υπάρχουν ουσιώδεις αλλαγές, διανέμεται επικαιροποιημένος ο Οδηγός Σπουδών του περασμένου ή περασμένων ακαδημαϊκών ετών.

Άρθρο 27 **Χρονική διάρθρωση των σπουδών**

Κάθε ακαδημαϊκό έτος έχει δωδεκάμηνη διάρκεια και αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους και λήγει την ημέρα περάτωσης των εξετάσεων του χειμερινού εξαμήνου. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει αμέσως μετά την περάτωση των εξετάσεων του χειμερινού εξαμήνου και λήγει την 31η Αυγούστου του ίδιου ημερολογιακού έτους. Ο ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων που πρέπει να καλύπτει κάθε εξάμηνο καθορίζονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 28 **Διδακτικές μονάδες**

Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί σε έναν ορισμένο αριθμό διδακτικών μονάδων, που καθορίζονται με απόφαση της Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή του Συμβουλίου της Σχολής σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνεται και ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών μονάδων που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.

Άρθρο 29 **Πιστωτικές μονάδες**

Η Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής αποδίδουν πιστωτικές μονάδες σε κάθε αυτοτελές εκπαιδευτικό συστατικό στοιχείο ή δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών με βάση την εκτίμηση των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων για τον φόρτο εργασίας που απαιτείται να καταβάλει κάθε φοιτητής ή σπουδαστής για την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων ή των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιδιώκονται εκάστοτε με κάθε τέτοιο συγκεκριμένο στοιχείο ή δραστηριότητα, λαμβανομένου υπόψη του συνολικού φόρτου εργασίας που απαιτείται για την επιτυχή ολοκλήρωση ενός (1) ακαδημαϊκού έτους πλήρους φοίτησης και του ελάχιστου και ανώτατου ορίου πιστωτικών μονάδων, οι οποίες μπορούν να αποδοθούν συνολικά σε ένα πρόγραμμα σπουδών σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Οι πιστωτικές μονάδες αποδίδονται σε κάθε μάθημα, πρακτική άσκηση, πτυχιακή ή διπλωματική εργασία και ο,τιδήποτε άλλο είναι απαραίτητο σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών για την επίτευξη των επιδιωκόμενων αντικειμενικών στόχων ή μαθησιακών αποτελεσμάτων και εκφράζουν τον χρόνο, τον οποίο υπολογίζεται ότι χρειάζεται να δαπανήσει κατά μέσο όρο ένας φοιτητής ή σπουδαστής για να επιτύχει τους στόχους ή τα αποτελέσματα αυτά.

Άρθρο 30 **Δηλώσεις μαθημάτων**

1. Στην αρχή κάθε εξαμήνου και μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από τη Γ.Σ. ή το Συμβούλιο της Σχολής ή το Δ.Σ. ή Συμβούλιο του Τμήματος και δεν πρέπει να υπερβαίνει το δεκαήμερο, οι φοιτητές ή σπουδαστές υποβάλλουν στη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος δήλωση με τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο (δήλωση μαθημάτων). Ο αριθμός των μαθημάτων που μπορεί να περιλαμβάνεται στην ανωτέρω δήλωση ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ. ή του Συμβουλίου της Σχολής ή του Δ.Σ. ή Συμβουλίου του Τμήματος. Η δήλωση μαθημάτων γίνεται με τους περιορισμούς που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος μετά από σχετική εισήγηση των οικείων Τομέων για τα υποχρεωτικά μαθήματα κατωτέρων εξαμήνων, η γνώση των οποίων είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση

υποχρεωτικών μαθημάτων ανωτέρων εξαμήνων. Οι δηλώσεις μαθημάτων των νεοεισαγόμενων φοιτητών ή σπουδαστών υποβάλλονται με την αίτηση εγγραφής τους στην οικεία Σχολή ή Τμήμα και πάντως εντός των προθεσμιών πρώτης εγγραφής, όπως εκάστοτε ισχύουν.

2. Η Γραμματεία της Σχολής ή Τμήματος καταχωρεί τις δηλώσεις των μαθημάτων στην ιδιαίτερη μερίδα ή στον ατομικό φάκελο κάθε φοιτητή ή σπουδαστή και, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων, αποστέλλει στον οικείο Τομέα κατάλογο των φοιτητών ή σπουδαστών ανά μάθημα. Εξέταση γίνεται μόνο σε μάθημα που έχει δηλωθεί, σύμφωνα με τα ανωτέρω, κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Οι φοιτητές ή σπουδαστές που δεν έχουν υποβάλει δήλωση μαθημάτων ή έχουν υποβάλει εκπρόθεσμες δηλώσεις δεν γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις του οικείου εξαμήνου και, εάν παρά ταύτα συμμετείχαν σε αυτές, η επίδοσή τους δεν βαθμολογείται και, εάν παρά ταύτα βαθμολογήθηκαν, ο βαθμός επιτυχίας που τυχόν έλαβαν δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν καταχωρείται σε καμία εξεταστική περίοδο.

Άρθρο 31 **Οργάνωση διδασκαλίας**

1. Η διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γραμματεία της Σχολής ή του Τμήματος σε συνεργασία με την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και εγκρίνεται από τη Γ.Σ. ή το Συμβούλιο της οικείας Σχολής ή τη Γ.Σ. του Τμήματος, έτσι ώστε η ροή της εκπαιδευτικής διαδικασίας να είναι κατά το δυνατό συνεχής. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει την κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις πέντε εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, τους διδάσκοντες και τις αίθουσες διδασκαλίας και ανακοινώνεται εγκαίρως από τη Γραμματεία. Σύμπτωση των ωρών διδασκαλίας υποχρεωτικών και προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων του ίδιου εξαμήνου στο ωρολόγιο πρόγραμμα δεν επιτρέπεται.

2. Κάθε Σχολή ή Τμήμα, έχοντας υπόψη τις εισηγήσεις των Τομέων για την κατανομή του διδακτικού έργου στα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., μπορεί να αποφασίζει, ανάλογα με τη μορφή διδασκαλίας των μαθημάτων (διαλέξεις, παραδόσεις, σεμινάρια, φροντιστήρια, ασκήσεις κλπ.), τη διαίρεση των ακροατηρίων σε τμήματα ή κλιμάκια, με κριτήρια οριζόμενα από την οικεία Σχολή ή Τμήμα. Ομοίως καθορίζει κάθε άλλη λεπτομέρεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με σεβασμό στη συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία της διδασκαλίας. Σε περίπτωση μαθήματος του προγράμματος σπουδών που διδάσκεται σε μεγάλο αριθμό φοιτητών και σπουδαστών είναι υποχρεωτική η διαίρεση των φοιτητών και σπουδαστών σε κλιμάκια των ογδόντα (80) κατά ανώτατο όριο φοιτητών ή σπουδαστών και η ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος για κάθε κλιμάκιο σε ένα μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του αντίστοιχου Τομέα. Ο αντίστοιχος ανώτατος αριθμός φοιτητών και σπουδαστών για εργαστηριακές ασκήσεις και κλινική εκπαίδευση ορίζεται σε δεκαπέντε (15). Μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., στα οποία γίνεται τέτοια ανάθεση, μπορούν, με απόφαση του οικείου Τομέα, να συγκροτούν για τις ανάγκες εναρμόνισης της διδασκαλίας και των εξετάσεων στα διάφορα κλιμάκια του ίδιου μαθήματος επιτροπή του μαθήματος με συντονιστή το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της ανώτερης βαθμίδας. Όπου υπάρχει ανεπάρκεια αιθουσών για την ανωτέρω διαίρεση σε κλιμάκια ή όπου η διαίρεση αυτή θα επιβάρυνε υπερβολικά τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. σε καθήκοντα διδασκαλίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, μπορεί με απόφαση της Συγκλήτου ή Συνέλευσης μετά από πρόταση της Γ.Σ. ή του Συμβουλίου της Σχολής ή της Γ.Σ. του οικείου Τμήματος να εξαιρούνται από τον κανόνα της διαίρεσης σε κλιμάκια.

3. Η διδασκαλία των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Το ίδιο ισχύει και για τα προαιρετικά ή επιλεγόμενα μαθήματα, εφόσον δηλωθούν από έναν ελάχιστο αριθμό φοιτητών ή σπουδαστών, ο οποίος καθορίζεται με απόφαση της Γ.Σ. ή του Συμβουλίου της Σχολής ή της Γ.Σ. του Τμήματος μετά από πρόταση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών. Η οικεία Γ.Σ. ή το Συμβούλιο ύστερα από πρόταση του διδάσκοντα αποφασίζει εάν πρέπει να διδαχθεί μάθημα επιλογής που έχει δηλωθεί από λιγότερους από δέκα πέντε (15) φοιτητές ή σπουδαστές. Σε περίπτωση που ένα μάθημα επιλογής δεν διδάσκεται λόγω μικρού αριθμού φοιτητών που το επέλεξαν, οι φοιτητές ή σπουδαστές αυτοί μπορούν να υποβάλουν νέα δήλωση σε άλλο μάθημα επιλογής, έστω και εκτός της καθορισμένης προθεσμίας. Η διδασκαλία δεν είναι υποχρεωτική, εάν δεν παρακολουθούν τουλάχιστον δέκα (10) φοιτητές ή σπουδαστές. Προαιρετικό ή επιλεγόμενο μάθημα (υποχρεωτικής ή ελεύθερης επιλογής) που σε ένα συγκεκριμένο εξάμηνο έχει δηλωθεί και

παρακολουθείται από λιγότερους από δέκα φοιτητές ή σπουδαστές δεν διδάσκεται κατά το εξάμηνο αυτό.

4. Με απόφαση της Γ.Σ. ή του Συμβουλίου της Σχολής ή της Γ.Σ. του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση του διδάσκοντα, μπορεί να καθοριστεί ως υποχρεωτική η παρακολούθηση και η συμμετοχή των φοιτητών ή σπουδαστών σε ορισμένες μορφές εκπαιδευτικού έργου, όπως π.χ. σεμιναρίων, εργαστηρίων, φροντιστηριακών μαθημάτων, κλινικών ή πρακτικών ασκήσεων. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι.

5. Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις εκπόνησης και αξιολόγησης διπλωματικών ή άλλων πτυχιικών εργασιών ρυθμίζονται με αποφάσεις της οικείας Σχολής ή Τμήματος.

Άρθρο 32 **Πρόγραμμα εξετάσεων**

1. Η Γ.Σ. ή το Συμβούλιο της Σχολής ή η Γ.Σ. του Τμήματος προσδιορίζει το πρόγραμμα των εξετάσεων σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το αργότερο δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη κάθε ακαδημαϊκού έτους, για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, προσδιορίζοντας τη συνολική διάρκεια των εξετάσεων και την ημερομηνία εξέτασης κάθε μαθήματος. Οι εξετάσεις του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν μία (1) εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν τρεις (3) εβδομάδες και ακολουθούνται κατά κανόνα από μία (1) ελεύθερη εβδομάδα πριν από την έναρξη διδασκαλίας των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου. Οι εξετάσεις του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν μία (1) εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν τρεις (3) εβδομάδες και λήγουν κατά κανόνα μέχρι τις 30 Ιουνίου.

2. Κάθε μάθημα εξετάζεται στο τέλος του εξαμήνου, στο οποίο διδάχθηκε, και επιπλέον στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Η εξεταστέα ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει την ύλη που έχει ανακοινωθεί στους φοιτητές ή σπουδαστές από την αρχή και κατά την διάρκεια του εξαμήνου, σε συνδυασμό με τις πιθανές διευκρινίσεις ή τροποποιήσεις που επιφέρει ο οικείος διδάσκων. Οι εξετάσεις διενεργούνται γραπτώς ή προφορικώς, κατά την κρίση του διδάσκοντος ή, κατά περίπτωση, της επιτροπής μαθημάτων. Ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής της Σχολής ή ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος και η Γραμματεία της Σχολής ή Τμήματος, σε συνεργασία με τους οικείους Τομείς, έχουν την ευθύνη του συντονισμού των εξετάσεων από την άποψη καθορισμού των αιθουσών, στις οποίες θα διεξαχθούν, και της ακριβούς ώρας διεξαγωγής τους στις προκαθορισμένες ημερομηνίες. Εφόσον οι εξετάσεις διεξάγονται προφορικώς, η ακριβής κατανομή της διεξαγωγής τους μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το πρόγραμμα εξετάσεων είναι αρμοδιότητα του διδάσκοντος ή της οικείας επιτροπής μαθήματος.

3. Οι φοιτητές ή σπουδαστές που ολοκλήρωσαν τον προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό εξαμήνων και στην διάρκεια των οποίων έχουν δηλώσει τα μαθήματα με τα οποία συμπληρώνουν τον απαραίτητο αριθμό διδακτικών μονάδων ή μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, έχουν τη δυνατότητα να εξετάζονται σε όλες τις εξεταστικές περιόδους στα μαθήματα αυτά, ανεξάρτητα εάν διδάσκονται σε χειμερινό ή θερινό εξάμηνο.

Άρθρο 33 **Φύλαξη γραπτών**

Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του διδάσκοντος για δώδεκα (12) μήνες. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά καταστρέφονται και δεν έχουν καμία ισχύ.

Άρθρο 34 **Αναγνώριση μαθημάτων λόγω μεταγραφής ή κατάταξης**

1. Για όσους μεταγράφονται ή κατατάσσονται από άλλα Α.Ε.Ι. ή από άλλες Σχολές ή Τμήματα του ίδιου Α.Ε.Ι. σε επόμενο του πρώτου εξάμηνο, η Γ.Σ. ή το Συμβούλιο της Σχολής ή η Γ.Σ. του Τμήματος, στο οποίο μεταγράφονται ή κατατάσσονται, αναγνωρίζει ως επιτυχώς εξετασθέντα τα μαθήματα, στα οποία ο μεταγραφόμενος ή κατατασσόμενος έχει εξεταστεί επιτυχώς στο Α.Ε.Ι. ή στη Σχολή ή Τμήμα, από τα οποία προέρχεται, εφόσον τα μαθήματα αυτά ανήκουν στο ίδιο ή παρόμοιο γνωστικό αντικείμενο με μαθήματα που διδάσκονται στο Α.Ε.Ι. ή στη Σχολή ή Τμήμα υποδοχής. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και οι

αντίστοιχες αποφάσεις των συλλογικών οργάνων του Α.Ε.Ι. ή της Σχολής ή Τμήματος που υποδέχεται τον μεταγραφόμενο ή κατατασσόμενο φοιτητή ή σπουδαστή.

2. Σε όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή ή ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης μέσω προγραμμάτων του Α.Ε.Ι. αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος του εκπαιδευτικού προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, η οποία μετατρέπεται στη βαθμολογική κλίμακα που ισχύει στο Α.Ε.Ι. που φοιτά ο φοιτητής ή σπουδαστής.

3. Η βαθμολογία μαθημάτων σε αλλοδαπά Α.Ε.Ι. πρέπει να αποδεικνύεται με πρωτότυπο επίσημο έγγραφο του αλλοδαπού Α.Ε.Ι., το οποίο πρέπει να φέρει τη σχετική βεβαίωση Apostille που προβλέπεται από τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές ή σπουδαστές

(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. θ΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 35

Φοιτητική ή σπουδαστική μέριμνα

Κάθε Α.Ε.Ι. μεριμνά για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων, οι οποίες επιτρέπουν στους φοιτητές ή σπουδαστές να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους, διαμορφώνοντας τους απαραίτητους όρους σπουδών και διαβίωσης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον επιδεικνύεται για τους φοιτητές ή σπουδαστές με ειδικές ανάγκες, οι οποίοι έχουν προτεραιότητα σε κάθε είδους παροχή και δικαίωμα που απορρέει από τη φοιτητική ή τη σπουδαστική τους ιδιότητα. Ορισμένες από τις κοινωνικές παροχές περιγράφονται στα άρθρα που ακολουθούν, ενώ αρμόδια για τον καθορισμό των προϋποθέσεων χορήγησής τους είναι η οικεία Σύγκλητος ή Συνέλευση.

Άρθρο 36

Σίτιση - Στέγαση

Στους φοιτητές ή σπουδαστές παρέχεται δωρεάν σίτιση στην οικεία Λέσχη, σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και με αποφάσεις της Συγκλήτου ή Συνέλευσης.

Άρθρο 37

Υγειονομική περίθαλψη

1. Η υγειονομική περίθαλψη στους φοιτητές ή σπουδαστές παρέχεται σύμφωνα με τους όρους του νόμου. Κάθε φοιτητής ή σπουδαστής κατά την εγγραφή του στην οικεία Σχολή ή Τμήμα μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση φοιτητικού ή σπουδαστικού βιβλιαρίου περίθαλψης, συμπληρώνοντας υπεύθυνη δήλωση.

2. Υγειονομική περίθαλψη δικαιούνται: α) οι προπτυχιακοί φοιτητές ή σπουδαστές και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, β) οι αλλοδαποί φοιτητές ή σπουδαστές που επισκέπτονται το Α.Ε.Ι. στο πλαίσιο διεθνών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων και γ) οι αλλοδαποί φοιτητές ή σπουδαστές που εγγράφονται στο ίδρυμα.

Άρθρο 38

Διδακτικά συγγράμματα και βοηθήματα

1. Η παροχή διδακτικών συγγραμμάτων και βοηθημάτων στους προπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές γίνεται με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

2. Η έγκριση και διανομή διδακτικών συγγραμμάτων και βοηθημάτων γίνεται με ευθύνη του αρμόδιου Τομέα, στον οποίο ανήκει το μάθημα. Η σχετική απόφαση επικυρώνεται από τη Γ.Σ. του Τμήματος. Διδακτικά συγγράμματα και βοηθήματα παρέχονται και σε όσους επιλέγουν μαθήματα από άλλα Τμήματα, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματός τους. Το οικείο Τμήμα

μεριμνά, ώστε η διανομή των διδακτικών συγγραμμάτων και βοηθημάτων να γίνεται εγκαίρως στην αρχή του εξαμήνου.

3. Αντικείμενο της δωρεάν προμήθειας και επιλογής διδακτικών συγγραμμάτων είναι τα συγγράμματα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο συγγραμμάτων που συντάσσει κατ' έτος η Γ.Σ. του Τμήματος για κάθε υποχρεωτικό και προαιρετικό ή επιλεγόμενο μάθημα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών. Οι φοιτητές ή σπουδαστές δεν δεσμεύονται ως προς το σύγγραμμα που θα χρησιμοποιήσουν για την προετοιμασία τους στις εξετάσεις ούτε από τον ετήσιο κατάλογο διανεμόμενων διδακτικών συγγραμμάτων ούτε από τον βιβλιογραφικό κατάλογο που συνιστά ο διδάσκων.

Άρθρο 39

Διευκολύνσεις για τις μετακινήσεις

Στους φοιτητές ή σπουδαστές χορηγούνται δελτία φοιτητικού ή σπουδαστικού εισιτηρίου, σύμφωνα με τους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας. Τέτοιο δελτίο χορηγείται και στους αλλοδαπούς φοιτητές ή σπουδαστές, που επισκέπτονται το Α.Ε.Ι. στο πλαίσιο διεθνών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων ανταλλαγών και συνεργασίας. Τα δελτία αυτά χορηγούνται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους από τη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος, η οποία έχει την ευθύνη για τον έλεγχο των νομίμων προϋποθέσεων για τη χορήγησή τους.

Άρθρο 40

Φοιτητική μέριμνα για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται των παροχών της φοιτητικής μέριμνας καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους και μέχρι τη συμπλήρωση του μέγιστου χρόνου αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Απονομή τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων

(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ι' ν. 2083/1992)

Άρθρο 41

Ομότιμοι καθηγητές

1. Η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης, ύστερα από πρόταση τουλάχιστον τριών (3) μελών Δ.Ε.Π., ή το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. ή της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου του Τμήματος, απονέμει τον τίτλο του ομότιμου καθηγητή σε όσα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της βαθμίδας του καθηγητή εξέρχονται της υπηρεσίας, συνεκτιμώντας το έργο και την προσφορά τους. Ο τίτλος του ομότιμου καθηγητή αφαιρείται μόνο για σοβαρούς λόγους και με την ίδια ως άνω διαδικασία.

2. Οι ομότιμοι καθηγητές αναγνωρίζονται ως καθηγητές του ιδρύματος σε όλες του τις εκδηλώσεις, συμμετέχουν στην ακαδημαϊκή ζωή με ομιλίες και διαλέξεις, μπορούν να συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα και να διδάσκουν στο πλαίσιο Π.Μ.Σ. Οι ομότιμοι καθηγητές διατηρούν ειδικότερα την ιδιότητα μέλους τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής υποψήφιων διδακτόρων, την ιδιότητα επιβλέποντος καθηγητή και την ιδιότητα μέλους επταμελούς εξεταστικής επιτροπής για τελική αξιολόγηση και κρίση διδακτορικών διατριβών, τις οποίες έχουν πριν από την αποχώρησή τους λόγω συμπλήρωσής του ορίου ηλικίας.

3. Οι ομότιμοι καθηγητές δεν συμμετέχουν σε όργανα διοίκησης του Α.Ε.Ι. και υποχρεούνται να τηρούν τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Άρθρο 42

Επίτιμοι καθηγητές

1. Με απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθηγητής άλλου Α.Ε.Ι. που διέπρεψε στην επιστήμη δύναται να λάβει τον τίτλο του επίτιμου καθηγητή, ύστερα από πρόταση της Γ.Σ. του οικείου Τμήματος, η οποία λαμβάνεται

με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών της και διατυπώνεται σε σχετικό ψήφισμα. Ο τίτλος του επίτιμου καθηγητή αφαιρείται μόνο για σοβαρούς λόγους και με την ίδια ως άνω διαδικασία.

2. Η αναγόρευση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση της Γ.Σ. του οικείου Τμήματος, στην οποία συμμετέχουν ο Πρύτανης ή Πρόεδρος του Α.Ε.Ι. και ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής της Σχολής. Ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος εκφωνεί το σχετικό ψήφισμα της Γ.Σ. του Τμήματος και ακολουθεί ομιλία του επίτιμου καθηγητή.

3. Οι επίτιμοι καθηγητές έχουν αντίστοιχα δικαιώματα και υποχρεώσεις με αυτά των ομότιμων καθηγητών.

Άρθρο 43 **Επίτιμοι διδάκτορες**

1. Η Γ.Σ. του Τμήματος, με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών της, αποφασίζει την απονομή του τίτλου του επίτιμου διδάκτορα σε ημεδαπό ή αλλοδαπό, ο οποίος διέπρεψε στην επιστήμη, την τέχνη ή τα γράμματα ή προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες στην ανθρωπότητα, την Ελλάδα ή το Α.Ε.Ι. Η απόφαση λαμβάνεται μετά από αιτιολογημένη πρόταση τουλάχιστον τριών (3) μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος και διατυπώνεται σε ψήφισμα της Γ.Σ. του Τμήματος. Ο τίτλος του επίτιμου διδάκτορα αφαιρείται μόνο για σοβαρούς λόγους και με την ίδια ως άνω διαδικασία.

2. Η αναγόρευση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση της Γ.Σ. του Τμήματος, στην οποία συμμετέχουν ο Πρύτανης ή Πρόεδρος του ιδρύματος και ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής της Σχολής. Ένα από τα προτείνοντα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. εκφωνεί τον έπαινο, ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος αναγιγνώσκει το σχετικό ψήφισμα της Γ.Σ. του Τμήματος και ακολουθεί ομιλία του επίτιμου διδάκτορα.

3. Ο τίτλος του επίτιμου διδάκτορα είναι τιμητικός και δεν δημιουργεί δικαιώματα και υποχρεώσεις σε σχέση με τη διδασκαλία ή τη διοίκηση του Α.Ε.Ι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ **Κανόνες εθιμοτυπίας και δημοσίων σχέσεων** (άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ια΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 44 **Τελετές και δημόσιες σχέσεις**

1. Για την οργάνωση και διεξαγωγή τελετών, εορτών και άλλων εκδηλώσεων αποφασίζει η οικεία Σύγκλητος ή Συνέλευση ύστερα από πρόταση της αρμόδιας Σχολής ή Τμήματος.

2. Με απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών, ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τους κανόνες εθιμοτυπίας και δημοσίων σχέσεων.

3. Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων, εάν προκύπτει ανάγκη κάλυψης δαπανών από το ίδρυμα, οι εν λόγω δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ιδρύματος με απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης που λαμβάνεται ύστερα από γνώμη του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ **Κανόνες δεοντολογίας μελών Α.Ε.Ι.** (άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ιβ΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 45 **Κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας**

1. Τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., τα μέλη του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού, οι ομότιμοι και οι

επίτιμοι καθηγητές οι προπτυχιακοί φοιτητές ή σπουδαστές και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι υποψήφιοι διδάκτορες και το βάσει γενικών ή ειδικών διατάξεων κάθε κατηγορίας διοικητικό προσωπικό του ιδρύματος αποτελούν μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας που δεσμεύονται από τους ακόλουθους κανόνες:

- α) Να μεριμνούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ώστε να διατηρείται υψηλό το επίπεδο της έρευνας και διδασκαλίας.
- β) Να σέβονται την ακαδημαϊκή ελευθερία και να προάγουν τον επιστημονικό διάλογο, να διαπνέονται από πνεύμα συνεργασίας, να συμβάλλουν στην προώθηση της συλλογικής έρευνας και να μνημονεύουν με ειλικρίνεια και να μην αποσιωπούν συνειδητά την άμεση ή έμμεση συνεισφορά άλλων προσώπων στο αντικείμενο της επιστημονικής τους έρευνας και διδασκαλίας.
- γ) Να δηλώνουν οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων αναφορικά με την τελική έκβαση συγκεκριμένης έρευνας στην οποία συμμετέχουν.
- δ) Να κάνουν ή να μην κάνουν χρήση ή να απειλούν άμεσα ή έμμεσα ότι θα κάνουν ή ότι δεν θα κάνουν χρήση των αρμοδιοτήτων τους, προκειμένου να εξυπηρετήσουν σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους τους έχουν χορηγηθεί οι εν λόγω αρμοδιότητες.
- ε) Να παρακωλύουν αμέσως ή εμμέσως άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας από την άσκηση των ακαδημαϊκών ελευθεριών, δικαιωμάτων και αρμοδιοτήτων τους.
- στ) Να χρησιμοποιούν κάθε είδους χώρους, εγκαταστάσεις και υποδομές του ιδρύματος με τρόπο αντίθετο προς τον προορισμό τους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία τους.
- ζ) Να συμπεριφέρονται, όταν παρευρίσκονται εκτός των χώρων του ιδρύματος υπό την ιδιότητά τους ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, κατά τρόπο που να διαφυλάσσει το κύρος του ιδρύματος, και σε κάθε άλλη περίπτωση να μην εκμεταλλεύονται με ανάρμοστο τρόπο την ιδιότητά τους αυτή για την εξυπηρέτηση οποιουδήποτε συμφέροντος.
- η) Να μην παρακωλύεται κατά το δυνατόν η κανονική λειτουργία του ιδρύματος από τον προγραμματισμό και τις αιτήσεις αδειών του προσωπικού του.

2. Κανόνες δεοντολογίας για όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας ή για επιμέρους κατηγορίες αυτών μπορούν να θεσπίζονται ή να εξειδικεύονται περαιτέρω με βάση τους Εσωτερικούς Κανονισμούς λειτουργίας των Α.Ε.Ι. και τους Κανονισμούς λειτουργίας των Σχολών ή Τμημάτων τους.

Άρθρο 46 **Διαδικασία και όργανα ελέγχου**

1. Αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας που προβλέπεται στο άρθρο ... του Κανονισμού αυτού.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας επιλαμβάνεται υποθέσεων παράβασης κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, κατόπιν σχετικής καταγγελίας ή και αυτεπαγγέλτως. Για κάθε υπόθεση, ο πρόεδρος ορίζει έναν εισηγητή από τα μέλη της Επιτροπής. Εφόσον υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις παράβασης των κανόνων δεοντολογίας, ο πρόεδρος, ύστερα από πρόταση του εισηγητή, ορίζει ρητή ημέρα και ώρα για τη διενέργεια ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής, στην οποία καλείται κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας ως προς το οποίο τίθεται ζήτημα παράβασης των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η σχετική κλήση κοινοποιείται εγγράφως στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν τη διενέργεια της ακροαματικής διαδικασίας και πρέπει να μνημονεύει συνοπτικά τον κανόνα που φέρεται να παραβιάστηκε και τα σχετικά πραγματικά γεγονότα. Κατά την ακροαματική διαδικασία, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να εκπροσωπηθεί ή να συνοδεύεται από πρόσωπο της εκλογής του και να καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής υπόμνημα εντός εύλογης προθεσμίας που χορηγείται από τον πρόεδρο της Επιτροπής. Στην ακροαματική διαδικασία ο εισηγητής της υπόθεσης και ο ενδιαφερόμενος έχουν το δικαίωμα να προσκαλέσουν έως τρεις (3) μάρτυρες για την περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης και την απόδειξη των ισχυρισμών τους. Οι μάρτυρες κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο και στην Επιτροπή τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ακροαματική διαδικασία, καλούνται δε εγγράφως από την Επιτροπή τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από αυτή. Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, η Επιτροπή διαπιστώνει αιτιολογημένα την ύπαρξη ή την ανυπαρξία παράβασης των κανόνων δεοντολογίας.

3. Η Επιτροπή Δεοντολογίας αναλαμβάνει, κατά την κρίση της, να αποκαταστήσει την υπόληψη και τη φήμη οποιουδήποτε μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας, εναντίον του οποίου κινήθηκε η

διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον δεν κρίθηκε μεν σκόπιμη η διενέργεια ακροαματικής διαδικασίας ή εκδόθηκε τελικώς αρνητική απόφαση της Επιτροπής, πλην όμως η διαδικασία δημοσιοποιήθηκε ευρέως και πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης των συμφερόντων του ενδιαφερομένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

Γενικοί κανόνες λειτουργίας συλλογικών οργάνων (άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ιγ΄ και κα΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 47

Σύγκληση - Συνεδριάσεις

1. Ο καθορισμός της ημέρας και της ώρας των τακτικών συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων γίνεται με απόφασή τους κατά την πρώτη συνεδρίασή τους στην έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους. Κατά την κρίση του Προέδρου του συλλογικού οργάνου είναι δυνατόν να αλλάξει η ημερομηνία ή/και η ώρα της συνεδρίασης.
2. Το συλλογικό όργανο μπορεί να συνέρχεται και εκτάκτως, εφόσον προσκληθεί από τον Πρόεδρό του ή το ζητήσει εγγράφως το 1/3 του συνόλου των μελών του. Στην τελευταία περίπτωση η έκτακτη σύγκληση του οργάνου είναι υποχρεωτική για τον Πρόεδρο. Η αίτηση για την έκτακτη σύγκληση του οργάνου πρέπει να περιέχει και το θέμα ή τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, στα οποία αναφέρεται. Εάν κατά την έναρξη της συνεδρίασης δεν είναι παρόντα τουλάχιστον τα μισά από τα μέλη που υπέγραψαν η αίτηση θεωρείται ότι αποσύρθηκε και η συνεδρίαση ματαιώνεται.
3. Εφόσον ζητηθεί εγγράφως από το 1/4 του συνόλου των μελών του συλλογικού οργάνου η συζήτηση συγκεκριμένου θέματος, ο Πρόεδρος είναι υποχρεωμένος να εισαγάγει το θέμα αυτό προς συζήτηση μεταξύ των πρώτων πέντε θεμάτων της ημερήσιας διάταξης κατά την αμέσως επόμενη τακτική ή έκτακτη συνεδρίαση. Η αίτηση θεωρείται ότι αποσύρθηκε, εάν κατά τη συζήτηση του θέματος δεν είναι παρόντα τουλάχιστον τα μισά από τα μέλη που την υπέγραψαν.
4. Σε κάθε περίπτωση, που ορισμένος αριθμός μελών συλλογικού οργάνου μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση του οργάνου ή την εισαγωγή συγκεκριμένου θέματος στην ημερήσια διάταξη προς συζήτηση, εφόσον το όργανο δεν συγκληθεί εντός της προς τούτο προθεσμίας ή το θέμα δεν συμπεριληφθεί στην ημερήσια διάταξη από τον Πρόεδρό του, το όργανο συγκαλείται ή η ημερήσια διάταξη καταρτίζεται και κοινοποιείται, κατ' αίτηση των ενδιαφερομένων, από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος προκειμένου για τη Γ.Σ. του Τομέα, από τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής προκειμένου για τη Γ.Σ. του Τμήματος, ή, σε κάθε περίπτωση, από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο του ιδρύματος, οι οποίοι και προεδρεύουν στη συνεδρίαση.
5. Οι συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου πραγματοποιούνται στο χώρο που έχει οριστεί ως αίθουσα συνεδριάσεων του οργάνου αυτού. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Προέδρου, το όργανο είναι δυνατό να συνεδριάσει και σε άλλο χώρο εντός ή εκτός του ιδρύματος, ο οποίος αναγράφεται στην πρόσκληση.
6. α) Η πρόσκληση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης μαζί με τις εισηγήσεις, εάν τυχόν υπάρχουν, και το αναγκαίο πληροφοριακό υλικό διανέμονται σε όλα τα μέλη του οργάνου (τακτικά και αναπληρωματικά) οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.
β) Προκειμένου για έκτακτες συνεδριάσεις, η πρόσκληση με την ημερήσια διάταξη μαζί με τις εισηγήσεις, εάν υπάρχουν, και το αναγκαίο πληροφοριακό υλικό μπορεί να διανέμεται μέχρι και την προηγούμενη της έκτακτης συνεδρίασης ημέρα.
γ) Στην περίπτωση που η πρόσκληση γίνεται με τηλεφώνημα, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία ή άλλο παρόμοιο μέσο, η ημερήσια διάταξη, οι τυχόν εισηγήσεις και το αναγκαίο πληροφοριακό υλικό τίθενται στη διάθεση των μελών, στις προθεσμίες που ισχύουν για την πρόσκληση, στη Γραμματεία της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση, που η πρόσκληση (με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης) των εκπροσώπων των φοιτητών ή σπουδαστών στη συνεδρίαση του οργάνου αναρτάται σε πινακίδα της Γραμματείας του Τμήματος στην οποία αυτοί φοιτούν. Για τη θέση των παραπάνω εγγράφων στη διάθεση των μελών του συλλογικού οργάνου καθώς και για την ανάρτηση της πρόσκλησης των εκπροσώπων των φοιτητών ή

σπουδαστών συντάσσεται από τον Γραμματέα του οργάνου σημείωση στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 14 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως εκάστοτε ισχύει.

7. Για την έναρξη της συνεδρίασης ο Πρόεδρος ελέγχει την ύπαρξη απαρτίας. Εάν, μετά την πάροδο τριάντα λεπτών από την καθορισμένη στην πρόσκληση ώρα συνεδρίασης, δεν υπάρχει απαρτία, η συνεδρίαση ματαιώνεται υποχρεωτικά και συντάσσεται σχετικό πρακτικό. Στην περίπτωση αυτή το όργανο συγκαλείται εκ νέου μέσα σε δέκα ημέρες από την προηγούμενη σύγκληση και ευρίσκεται σε απαρτία, εφόσον παρίστανται τουλάχιστον τρία (3) μέλη.

8. α) Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του συλλογικού οργάνου καταρτίζεται από τον Πρόεδρο, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου αυτού.

β) Η σειρά των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης είναι δυνατό να αλλάξει με πρόταση του Προέδρου, εφόσον συμφωνεί η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του οργάνου.

9. α) Εισηγητής των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης είναι ο Πρόεδρος ή το μέλος του οργάνου που έχει οριστεί από τον Πρόεδρο ή το όργανο ως εισηγητής για συγκεκριμένο θέμα ή που έχει ζητήσει τη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος. Το όργανο μπορεί να καλεί στη συνεδρίαση, για παροχή πληροφοριών ή διευκρινήσεων επί οποιουδήποτε θέματος της ημερήσιας διάταξης, οποιοδήποτε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας ή τρίτο πρόσωπο, το οποίο αποχωρεί πριν από την έναρξη της συζήτησης.

β) Ο Πρόεδρος μπορεί να διακόπτει τη συνεδρίαση για σύντομο διάλειμμα. Με σύμφωνη γνώμη του οργάνου, η συνεδρίαση μπορεί να διακοπεί για μεγαλύτερο διάστημα, συνεχιζόμενη όμως την ίδια ή το αργότερο την επόμενη ημέρα, άλλως θεωρείται ότι έχει διακοπεί οριστικά.

Άρθρο 48

Ψηφοφορίες - Αποφάσεις

1. Οι ψηφοφορίες είναι κατά κανόνα φανερές και γίνονται με ανάταση της χειρός. Φανερή ονομαστική ψηφοφορία γίνεται εφόσον ορίζεται από το νόμο, καθώς και με πρωτοβουλία του Προέδρου ή εάν αυτό ζητηθεί από τα 2/5 τουλάχιστον των παρόντων μελών του οργάνου πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας. Η ονομαστική ψηφοφορία γίνεται με αλφαβητική σειρά, με κλήρωση του γράμματος έναρξης. Ο Πρόεδρος ψηφίζει με τη σειρά του ονόματος του. Μυστική ψηφοφορία γίνεται στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο ή η ψηφοφορία αναφέρεται σε πρόσωπα.

2. Οι αποφάσεις του οργάνου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων των παρόντων μελών, εκτός εάν προβλέπεται από το νόμο ότι απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, οι λευκές ψήφοι και οι αποχές δεν λαμβάνονται υπόψη στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας. Όσοι έδωσαν λευκή ψήφο ή απείχαν σε μία ψηφοφορία δεν υπολογίζονται στον αριθμό των παρόντων, χωρίς αυτό να έχει επίπτωση σε θέματα απαρτίας. Σε περίπτωση που τίθενται σε ψηφοφορία περισσότερες από δύο προτάσεις, χωρίς καμία να τύχει της απόλυτης πλειοψηφίας των παρόντων μελών, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ανάμεσα στις δύο προτάσεις που συγκεντρώνουν τις περισσότερες ψήφους.

3. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του οργάνου τηρούνται με ευθύνη του Προέδρου και του Γραμματέα του. Στα πρακτικά καταχωρίζονται οι συζητήσεις, οι προτάσεις που υποβλήθηκαν, οι αποφάσεις που λήφθηκαν για κάθε θέμα με περίληψη του σκεπτικού τους, καθώς επίσης και τα αποτελέσματα των σχετικών ψηφοφοριών. Τα μέλη του οργάνου μπορούν να ζητήσουν να καταχωριστούν στα πρακτικά συγκεκριμένες απόψεις ή αιτιολογήσεις της ψήφου τους, καθώς και να παραδώσουν μέχρι το τέλος της συνεδρίασης στο Γραμματέα σχετικό σημείωμα, το οποίο καταχωρίζεται στα πρακτικά αυτούσιο υπό την προϋπόθεση ότι έχει αναγνωσθεί κατά τη συνεδρίαση του οργάνου, εκτός εάν το όργανο συμφωνεί να μην αναγνωσθεί.

Άρθρο 49

Εκπροσώπηση στα συλλογικά όργανα

1. α) Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, όπου προβλέπεται υπόδειξη ή εκλογή εκπροσώπου ή εκπροσώπων κατηγορίας μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε συλλογικό όργανο, η υπόδειξη ή εκλογή γίνεται με ευθύνη του οικείου συνδικαλιστικού φορέα, που καλύπτει τα μέλη της κατηγορίας αυτής ή από αντίστοιχες Γενικές Συνελεύσεις των μελών της αντίστοιχης κατηγορίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο επόμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής.

β) Σε περίπτωση κατά την οποία μία από τις κατηγορίες μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας που εκπροσωπούνται σε συλλογικό όργανο δεν καλύπτεται από λειτουργούντα συνδικαλιστικό φορέα ή δεν έχει γίνει η εκλογή μελών του οικείου Δ.Σ. ή αυτό παραλείψει να ορίσει τους εκπροσώπους του στο συλλογικό όργανο, η υπόδειξη ή η εκλογή των εκπροσώπων γίνεται από τη Γ.Σ. των μελών της αντίστοιχης κατηγορίας, η οποία συγκαλείται από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο ή τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής ή τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος ή το Διευθυντή ή Υπεύθυνο του Τομέα κατά περίπτωση. Ο συγκαλών τη Γ.Σ. των μελών της εκπροσωπούμενης κατηγορίας συγκροτεί, με απόφαση της Συνέλευσης, εφορευτική επιτροπή, η οποία έχει την ευθύνη της διαδικασίας εκλογής ή υπόδειξης εκπροσώπων και της κοινοποίησης του αποτελέσματος αυτής στον συγκαλέσαντα τη Συνέλευση, ο οποίος και συνυπογράφει την απόφαση της εφορευτικής επιτροπής για την εκπροσώπηση. Σε περίπτωση μεγάλου αριθμού μελών της κατηγορίας αυτής η υπόδειξη ή εκλογή γίνεται με ταυτόχρονη ψηφοφορία σε περισσότερα από ένα εκλογικά κέντρα και ορισμό ισάριθμων εφορευτικών επιτροπών για κάθε ένα από αυτά και κεντρικής εφορευτικής επιτροπής.

2. Προκειμένου να καθοριστούν από το Δ.Σ. του νόμιμου φοιτητικού συλλόγου του οικείου Τμήματος οι εκπρόσωποι των φοιτητών ή σπουδαστών στη Γ.Σ. του Τμήματος καθώς και στα άλλα συλλογικά όργανα με το σύστημα της απλής αναλογικής, λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των ψήφων που έλαβε κάθε παράταξη στις τελευταίες φοιτητικές εκλογές και σε ποια παράταξη ανήκει κάθε εκπρόσωπος.

3. Εάν ο αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος είναι μεγαλύτερος από 40, οι εκπρόσωποι των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. κάθε Τομέα στη Γ.Σ. του Τμήματος ορίζονται εκ περιτροπής με απόφαση της Γ.Σ. του Τομέα, ύστερα από κλήρωση που διενεργείται με ευθύνη του Διευθυντή του Τομέα, για ετήσια θητεία κατ' αναλογία του αριθμού των μελών του σε κάθε βαθμίδα. Στην κλήρωση μετέχουν κάθε φορά τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τομέα που δεν συμμετείχαν στη Γ.Σ. του Τμήματος τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη, ώστε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τομέα να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν περιοδικά στη Γ.Σ. του Τμήματος.

4. Δεν επιτρέπεται να μετέχουν στην ίδια συνεδρίαση συλλογικού οργάνου μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., τα οποία είναι σύζυγοι ή συνδέονται μεταξύ τους με συγγένεια έως και τέταρτου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας, εκτός εάν αποτελούν αυτοδικαίως λόγω της ιδιότητάς τους μέλη του ίδιου συλλογικού οργάνου χωρίς να μεσολαβεί ορισμός, κλήρωση ή εκλογή και δεν είναι δυνατή η νόμιμη συγκρότησή του χωρίς τη συμμετοχή των κωλυομένων μελών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

Υπηρεσία υποστήριξης - Σύμβουλοι σπουδών - Ανταποδοτικές υποτροφίες (άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ιδ' και ιστ' ν. 2083/1992)

Άρθρο 50

Υπηρεσία υποστήριξης φοιτητών ή σπουδαστών

Σε κάθε Σχολή ή Τμήμα συνιστάται και λειτουργεί υπηρεσία υποστήριξης φοιτητών ή σπουδαστών, με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία ή φοιτητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι.

Άρθρο 51

Σύμβουλοι Σπουδών

1. Κάθε Μάιο η Γ.Σ. κάθε Σχολής ή Τμήματος αναθέτει καθήκοντα Συμβούλου Σπουδών σε ένα ή περισσότερα μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., με πλήρη ή μερική απαλλαγή από άλλα διοικητικά καθήκοντα. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ορίζονται εκ περιτροπής με ετήσια θητεία, η οποία αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους, και μπορεί να ανανεώνεται με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερομένου.

2. Οι Σύμβουλοι Σπουδών, σε συνεργασία με την υπηρεσία υποστήριξης φοιτητών ή σπουδαστών της οικείας Σχολής ή Τμήματος, συμβουλεύουν και υποστηρίζουν ιδίως τους πρωτοετείς φοιτητές με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβασή τους από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενημερώνουν, πληροφορούν και συμβουλεύουν όλους τους φοιτητές ή σπουδαστές σε θέματα των σπουδών τους και της μετέπειτα επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας και καταβάλλουν ιδιαίτερη υποστηρικτική φροντίδα για φοιτητές ή σπουδαστές που αντιμετωπίζουν σοβαρές οικογενειακές, προσωπικές ή άλλες δυσχέρειες στην επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους.
3. Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., οι Διευθυντές ή Υπεύθυνοι των Τομέων και οι Πρόεδροι ή Προϊστάμενοι των Τμημάτων υποχρεούνται να συνεργάζονται και να υποστηρίζουν τους Συμβούλους Σπουδών στο έργο τους και να λαμβάνουν υπόψη παρατηρήσεις, υποδείξεις, συστάσεις και αιτήσεις τους.
4. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ενημερώνουν εγγράφως τη Γ.Σ. της οικείας Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής για το έργο και τη δραστηριότητά τους τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο, μία φορά κατά μήνα Δεκέμβριο και μία φορά κατά μήνα Μάιο. Στην έκθεσή τους οι Σύμβουλοι Σπουδών μπορεί να επισημαίνουν δυσλειτουργίες ή ελλείψεις που δημιουργούν προβλήματα στους φοιτητές ή σπουδαστές και να προτείνουν μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Άρθρο 52

Ανταποδοτικές υποτροφίες

1. Σε προπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές μπορεί να χορηγούνται, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας κάθε Α.Ε.Ι., ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση εκ μέρους τους να προσφέρουν υπηρεσίες με μερική απασχόληση, για περιορισμένο αριθμό ωρών (κατ' ανώτατο όριο 40 ώρες μηνιαίως), σε βιβλιοθήκες, σπουδαστήρια, εργαστήρια, κλινικές, φοιτητικές εστίες, φοιτητικές λέσχες κ.λπ. του οικείου ιδρύματος.
2. Κάθε Α.Ε.Ι. μπορεί, στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων του, να προσφέρει οικονομική υποστήριξη σε αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών με τη μορφή υποτροφίας, η οποία δεν θα υπερβαίνει το ύψος των υποτροφιών του Ι.Κ.Υ., που καθορίζεται από την Επιτροπή Ερευνών ως αμοιβή για τους μεταπτυχιακούς ερευνητές. Τα απαιτούμενα ποσά εξασφαλίζονται από τα έσοδα της Επιτροπής Ερευνών ή από άλλες πηγές. Η χορήγηση υποτροφιών μπορεί να συνεπάγεται την παροχή επικουρικού διδακτικού έργου από τον υποψήφιο, το οποίο καθορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ) ή την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ).
3. Την κατανομή των υποτροφιών στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), τα οποία λειτουργούν σε κάθε Α.Ε.Ι., αποφασίζει η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης (ΣΕΣ) του οικείου ιδρύματος.
4. Οι υποτροφίες έχουν ετήσια διάρκεια και μπορούν να ανανεωθούν έως τρεις (3) φορές, εφόσον ο φοιτητής ακολουθεί πρόγραμμα για Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) ή Διδακτορική Διατριβή (ΔΔ) αντίστοιχα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή η ανανέωση των υποτροφιών για ένα (1) ακόμη χρόνο, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ. ή της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής μετά από εισήγηση του επιβλέποντος.
5. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα, που εκτελούνται μέσω της Επιτροπής Ερευνών, και να αμείβονται με τα ποσά, που προβλέπονται από την Επιτροπή Ερευνών ως αμοιβή για τους ερευνητές.

Άρθρο 53

Άλλες υποτροφίες και δάνεια

1. Οι υποτροφίες και τα δάνεια ενίσχυσης των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του νόμου και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος, το σχετικό κανονισμό του Ι.Κ.Υ. ή άλλων φορέων. Η επιλογή των υποτρόφων, καθώς και όσων δικαιούνται δανείων ενίσχυσης, γίνεται με τη φροντίδα της Γραμματείας του Τμήματος και με απόφαση του Δ.Σ. ή Συμβουλίου του Τμήματος, το οποίο ελέγχει την τήρηση των νόμιμων προϋποθέσεων.
2. Φοιτητές ή σπουδαστές, οι οποίοι αντιμετωπίζουν αποδεδειγμένα σοβαρά οικονομικά προβλήματα, έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν άτοκα εκπαιδευτικά δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα της χώρας που επιδοτούνται από το Κράτος, εφόσον έχουν εξεταστεί με επιτυχία σε όλα

τα υποχρεωτικά μαθήματα του προηγούμενου εξαμήνου από το εξάμηνο στο οποίο φοιτούν και δεν έχουν υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Το ποσό του δανείου καταβάλλεται τμηματικά σε δόσεις στους δικαιούχους στο τέλος κάθε εξαμήνου, ανάλογα με την πρόοδο των σπουδών τους ανά εξάμηνο. Η αποπληρωμή των δανείων γίνεται τμηματικά με ευνοϊκούς όρους μετά από πενταετή άσκηση επαγγέλματος και σε κάθε περίπτωση σε δεκαπέντε (15) έτη από τη λήψη του συνολικού ποσού του δανείου. Η διαδικασία και οι λεπτομέρειες χορήγησης άτοκων εκπαιδευτικών δανείων καθορίζονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

Βιβλιοθήκες - Σπουδαστήρια - Αναγνωστήρια (άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ιε΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 54

Αποστολή - Διοικητική διάρθρωση και εποπτεία

1. Οι βιβλιοθήκες, τα σπουδαστήρια και τα αναγνωστήρια που λειτουργούν σε Σχολές ή Τμήματα των Α.Ε.Ι. μπορούν να εντάσσονται οργανικά σε συγκεκριμένο Τομέα της οικείας Σχολής ή Τμήματος σύμφωνα με το θεματικό αντικείμενο του κύριου όγκου των συγγραμμάτων και του λοιπού υλικού που διαθέτουν στους χρήστες τους. Αρμόδια για την εποπτεία των βιβλιοθηκών, σπουδαστηρίων και αναγνωστηρίων που εντάσσονται οργανικά σε συγκεκριμένο Τομέα της οικείας Σχολής ή Τμήματος είναι ο Διευθυντής ή Υπεύθυνος του Τομέα αυτού. Όσες βιβλιοθήκες, σπουδαστήρια και αναγνωστήρια δεν εντάσσονται οργανικά σε συγκεκριμένο Τομέα, εποπτεύονται από Επιτροπή Εποπτείας που συνιστάται ειδικά για το σκοπό αυτό με απόφαση της Γ.Σ. της οικείας Σχολής ή Τμήματος ή του Συμβουλίου της Σχολής και αποτελείται κατά περίπτωση από τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής ή τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος ή τους αναπληρωτές τους, τους Διευθυντές ή Υπεύθυνους των Τομέων της Σχολής ή Τμήματος, ένα (1) βιβλιοθηκονόμο που εργάζεται σε βιβλιοθήκη της Σχολής ή Τμήματος και έναν (1) εκπρόσωπο του οικείου συλλόγου των φοιτητών ή σπουδαστών.

2. Σε κάθε Α.Ε.Ι. λειτουργεί ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη με τίτλο «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης», η οποία συνεργάζεται με τις βιβλιοθήκες και τα σπουδαστήρια κάθε Σχολής ή Τμήματος και συντονίζει τη λειτουργία τους. Σε κάθε Α.Ε.Ι. λειτουργούν επίσης αναγνωστήρια, ανάλογα με τις ανάγκες του ιδρύματος και σύμφωνα με σχετική απόφαση της οικείου Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου. Τα αναγνωστήρια ανήκουν διοικητικώς στην ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη. Αρμόδια για την εποπτεία της Κεντρικής Βιβλιοθήκης είναι Επιτροπή Εποπτείας, η οποία ορίζεται από την οικεία Σύγκλητο ή Συνέλευση και αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, έξι (6) μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., το Διευθυντή της ενιαίας Κεντρικής Βιβλιοθήκης, ένα (1) βιβλιοθηκονόμο που εργάζεται στην ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη και έναν (1) εκπρόσωπο των συλλόγων των φοιτητών ή σπουδαστών.

Άρθρο 55

Πρόσβαση - Χρήστες και μέλη

1. Η πρόσβαση στις βιβλιοθήκες και στα σπουδαστήρια και αναγνωστήρια κάθε ιδρύματος και των Σχολών ή Τμημάτων του είναι ελεύθερη για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και μετά από σχετική άδεια για το κοινό, με την επιφύλαξη των κατωτέρω διατάξεων για τους χρήστες και τα μέλη τους.

2. Χρήστες κάθε βιβλιοθήκης, σπουδαστηρίου και αναγνωστηρίου θεωρούνται όλοι όσοι εισέρχονται στους χώρους αυτούς με σκοπό τη χρήση του υλικού τους για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Σε περίπτωση μεγάλης προσέλευσης, δίνεται προτεραιότητα στους χρήστες που έχουν την ιδιότητα του μέλους.

3. Είναι δυνατός ο δανεισμός σε μέλη υπό όρους, ώστε να μην παρακωλύεται σοβαρά η δυνατότητα πρόσβασης των χρηστών και να διαφυλάσσεται η υποχρέωση επιστροφής των δανεισθέντων.

4. Στο χώρο κάθε βιβλιοθήκης, σπουδαστηρίου και αναγνωστηρίου λειτουργεί υπηρεσία πληροφοριών και υποβοήθησης στην αναζήτηση και έρευνα. Οι υπεύθυνοι βρίσκονται στη διάθεση των χρηστών για κάθε σχετική πληροφορία ή βοήθεια. Ειδικά βιβλία προτάσεων και παραπόνων τίθενται στη διάθεση των χρηστών.

5. Μέλη κάθε βιβλιοθήκης, σπουδαστηρίου και αναγνωστηρίου είναι όσοι χρήστες έχουν δικαίωμα δανεισμού του υλικού τους εκτός των χώρων αυτών. Τα μέλη διακρίνονται σε εξωτερικά και εσωτερικά.

Εσωτερικά μέλη θεωρούνται:

α) τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.,

β) οι υποψήφιοι διδάκτορες,

γ) οι προπτυχιακοί φοιτητές ή σπουδαστές,

δ) οι μεταπτυχιακοί φοιτητές,

ε) οι προσκεκλημένοι ερευνητές και

στ) τα μέλη του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού και του διοικητικού προσωπικού του ιδρύματος.

Με απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας της ενιαίας Κεντρικής Βιβλιοθήκης, που εκδίδεται μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου, αναγνωρίζεται η ιδιότητα του εσωτερικού μέλους, για ορισμένο χρονικό διάστημα, που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος κάθε φορά, σε χρήστες που δεν ανήκουν στις κατηγορίες του προηγούμενου εδαφίου, αλλά ασκούν εκπαιδευτικό ή ερευνητικό έργο.

Μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. που αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησης διατηρούν, τιμής ένεκεν, όλα τα δικαιώματα και προνόμια του εσωτερικού μέλους. Η δανειστική τους κατάσταση πριν από τη συνταξιοδότηση ελέγχεται όμως με διαδικασία ανάλογη προς αυτή των υποψήφιων διδακτόρων.

Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τα μέλη του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού και του διοικητικού προσωπικού του ιδρύματος.

Όταν όμως τα μέλη αυτά αποχωρούν λόγω παραίτησης, μετάταξης σε άλλο ίδρυμα ή λήξης της σύμβασής τους, χάνουν αυτοδικαίως την ιδιότητα του εσωτερικού μέλους.

Άρθρο 56

Υποχρεώσεις των χρηστών

1. Οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τους κανόνες του Κανονισμού αυτού, να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις του προσωπικού και να σέβονται τους χώρους των βιβλιοθηκών, των σπουδαστηρίων και των αναγνωστηρίων, καθώς και τις συνθήκες εργασίας των άλλων χρηστών. Οι χρήστες οφείλουν να σέβονται τα βιβλία, τα έντυπα και κάθε είδους υλικό εξοπλισμού που χρησιμοποιούν είτε εντός είτε εκτός των χώρων αυτών. Οι χρήστες είναι πλήρως υπεύθυνοι και υπόλογοι για την απώλεια ή την καταστροφή, ολική ή μερική, κάθε εντύπου ή υλικού εξοπλισμού, ή για την επιδείνωση της κατάστασής τους πέραν από την επερχόμενη λόγω της φυσιολογικής τους χρήσης, και υποχρεούνται να καλύψουν το ύψος τυχόν βλάβης ή ζημίας. Το ύψος της αποζημίωσης καθορίζεται με απόφαση των αρμόδιων υπηρεσιών της ενιαίας Κεντρικής βιβλιοθήκης, κατόπιν έγκρισης της οικείας εποπτεύουσας αρχής.

2. Απαγορεύεται αυστηρά στους χώρους των βιβλιοθηκών, των σπουδαστηρίων και των αναγνωστηρίων το κάπνισμα και η κατανάλωση τροφίμων ή ποτών. Απαγορεύεται επίσης αυστηρά η χρήση κινητών τηλεφώνων καθώς και οποιασδήποτε άλλης συσκευής, η χρήση της οποίας μπορεί, κατά την κρίση του προσωπικού, να συνεπάγεται ενόχληση για τους χρήστες. Σε κάθε περίπτωση, επιτρέπεται η χρήση φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών, με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου. Το προσωπικό έχει πάντοτε το δικαίωμα να απαγορεύει στους χρήστες την εισαγωγή στους χώρους αυτούς αντικειμένων που, κατά την κρίση του, μπορεί να προκαλέσουν φθορά του υλικού ή προκαλούν υποψία κλοπής.

Άρθρο 57

Υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης - Διαδανεισμός

1. Οι ηλεκτρονικές πηγές που διαθέτει το ίδρυμα παρέχονται μέσα από ειδική ιστοσελίδα αφιερωμένη στο σύνολο των βιβλιοθηκών, σπουδαστηρίων και αναγνωστηρίων του και η

πρόσβαση σε αυτές είναι ελεύθερη για όλα τα κατά το άρθρο ... παρ. ... του Κανονισμού αυτού εσωτερικά μέλη, στα οποία παρέχεται κωδικός που επιτρέπει την πρόσβασή τους.

2. Η σχετική ιστοσελίδα παρέχει πληροφόρηση στα εσωτερικά και εξωτερικά μέλη για το σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρονται από τις βιβλιοθήκες, τα σπουδαστήρια και τα αναγνωστήρια του ιδρύματος, τις ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης, τις βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, τα ηλεκτρονικά περιοδικά και ο,τιδήποτε άλλο κρίνεται χρήσιμο, όπως ορίζεται σύμφωνα με σχετική απόφαση της εποπτεύουσας αρχής.

3. Κάθε Α.Ε.Ι. παρέχει στους χρήστες τη δυνατότητα διαδανεισμού από άλλες βιβλιοθήκες του εσωτερικού ή του εξωτερικού, όπως ορίζεται σύμφωνα με σχετική απόφαση της εποπτεύουσας αρχής. Το υλικό που καθίσταται αντικείμενο διαδανεισμού υπόκειται στις διατάξεις του Κανονισμού αυτού και σε όποιους άλλους περιορισμούς θέτει η δανείζουσα βιβλιοθήκη.

4. Ο χρήστης που αιτείται υλικό που παραγγέλεται μέσω διαδανεισμού από άλλες πηγές εκτός του ιδρύματος είναι υποχρεωμένος να προκαταβάλει το σύνολο του κόστους της σχετικής διαδικασίας. Το κόστος καθορίζεται κατά περίπτωση και περιλαμβάνει το ποσό που ζητά η δανείζουσα βιβλιοθήκη, πιθανές χρεώσεις για πνευματικά δικαιώματα, έξοδα αποστολής από και προς τη δανείζουσα βιβλιοθήκη και όποια άλλα διαδικαστικά έξοδα. Ο χρήστης ενημερώνεται εκ των προτέρων για το κόστος και η αίτηση διαδανεισμού δεν πραγματοποιείται παρά μόνο ύστερα από σχετική έγγραφη συγκατάθεσή του, στην οποία αναγράφεται υποχρεωτικά το ποσό που αυτός οφείλει να προκαταβάλει.

5. Η προηγούμενη παράγραφος δεν ισχύει σε περίπτωση διαδανεισμού υλικού από μονάδα που βρίσκεται μεν εκτός ιδρύματος, αλλά εντός της περιφέρειας όπου εδρεύει το ίδρυμα. Στην περίπτωση αυτή τα διαδικαστικά έξοδα καλύπτονται από τη δανειζόμενη βιβλιοθήκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄

Στρατηγικός σχεδιασμός - Ακαδημαϊκός-αναπτυξιακός προγραμματισμός

(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. ιθ΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο .58

Στρατηγικός σχεδιασμός

1. Για την επιδίωξη των στόχων του και την εκπλήρωση της αποστολής του κάθε Α.Ε.Ι. καταρτίζει στρατηγικό σχέδιο στο πλαίσιο του συνολικού σχεδιασμού και συντονισμού της ανώτατης εκπαίδευσης που παρέχεται από τα Α.Ε.Ι. της χώρας. Το στρατηγικό σχέδιο εξειδικεύει την αποστολή και την επιδιωκόμενη εξέλιξη του ιδρύματος ως προς την οργανωτική του δομή, τη στρατηγική προσλήψεων και διαχείρισης όλων των κατηγοριών προσωπικού, τους τομείς έμφασης της έρευνας και διδασκαλίας, τα προγράμματα σπουδών, τις υποδομές, τις υπηρεσίες, τις επενδύσεις, τις συνεργασίες και εν γένει την οικονομική του ανάπτυξη.

2. Το στρατηγικό σχέδιο εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο ή Συνέλευση, μετά από γνώμη των Γ.Σ. των Σχολών ή Τμημάτων του ιδρύματος για τον δικό τους στρατηγικό σχεδιασμό και εισήγηση της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, και αναπροσαρμόζεται τουλάχιστον ανά τετραετία.

3. Το εγκεκριμένο στρατηγικό σχέδιο αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη του Α.Ε.Ι. και αναφέρεται ιδίως στα ακόλουθα θέματα:

α) στην ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης στο Α.Ε.Ι. με βάση τα δεδομένα των εσωτερικών εκθέσεων του Α.Ε.Ι. και των ακαδημαϊκών του μονάδων που προβλέπονται από το νόμο και τη θέση του ιδρύματος σε σύγκριση με ομοειδή Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και αλλοδαπής,

β) στη φυσιογνωμία του Α.Ε.Ι., τους μακροπρόθεσμους στόχους και τη σχεδιαζόμενη θέση του στο πλαίσιο της συνολικής δραστηριότητας άλλων ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων της ημεδαπής, με γνώμονα, μεταξύ άλλων, την αποδοτικότητα στην επένδυση των διαθέσιμων πόρων,

γ) στα επιστημονικά αντικείμενα, στα οποία το Α.Ε.Ι. και οι επί μέρους ακαδημαϊκές μονάδες του σχεδιάζουν να προσδώσουν ιδιαίτερη βαρύτητα, και στους τρόπους με τους οποίους πρόκειται να γίνει αυτό (ίδρυση ινστιτούτων, προσέλκυση επιστημόνων κ.λπ.),

- δ) στα μέτρα συντονισμού των ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του Α.Ε.Ι. με τις αντίστοιχες εξελίξεις σε Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής και ιδιαίτερα με τις εξελίξεις και προοπτικές στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας,
- ε) στα μέτρα ενίσχυσης της παρουσίας και της αναγνώρισης της ερευνητικής και εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Α.Ε.Ι. σε ευρωπαϊκό και σε ευρύτερο διεθνές επίπεδο,
- στ) στα μέτρα με τα οποία το Α.Ε.Ι. θα καταστεί πιο ελκυστικό στους φοιτητές, ιδίως από γειτονικές ή άλλες χώρες, και κυρίως για νέους επιστήμονες στο επίπεδο της διδακτορικής ή μεταδιδακτορικής έρευνας,
- ζ) στις σχεδιαζόμενες συνεργασίες στο πεδίο της έρευνας και διδασκαλίας με άλλα Α.Ε.Ι. σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- η) στα μέτρα για την επιδίωξη συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα και προγράμματα κινητικότητας, ιδίως ευρωπαϊκά και διεθνή,
- θ) στο σχεδιασμό της διασφάλισης της ποιότητας και της βελτίωσης των διαδικασιών αξιολόγησης,
- ι) στα θέματα μετονομασίας, ίδρυσης ή συγχώνευσης Σχολών ή Τμημάτων,
- ια) στα μέτρα βελτίωσης του πλαισίου, μέσα στο οποίο αναπτύσσεται η έρευνα και η διδασκαλία, με τη βελτίωση του οργανωτικού πλαισίου και των παρεχομένων διοικητικών υπηρεσιών,
- ιβ) στα μέτρα βελτίωσης του λοιπού προσωπικού,
- ιγ) στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των υποδομών και του εξοπλισμού,
- ιδ) στα μέτρα ενίσχυσης της ισότητας ευκαιριών και της ισότητας των φύλων,
- ιε) στα μέτρα για την προσέλκυση χρηματοδότησης από τρίτες πηγές,
- ιστ) στο σχεδιασμό της αξιοποίησης της περιουσίας του Α.Ε.Ι. και
- ιζ) στο εκτιμώμενο κόστος της στρατηγικής ανάπτυξης του Α.Ε.Ι.

Άρθρο 59

Τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα - Ετήσιος απολογισμός

1. Στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού κάθε Α.Ε.Ι. η οικεία Σύγκλητος ή Συνέλευση, μετά από γνώμη των Γ.Σ. των Σχολών ή Τμημάτων του και εισήγηση της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, συντάσσει το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα του ιδρύματος για την εκπλήρωση της αποστολής και των ειδικότερων στόχων του και τη διασφάλιση της οικονομικής ή δημοσιονομικής αυτοτέλειάς του εντός των προβλεπόμενων ορίων του κρατικού προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για την ανώτατη εκπαίδευση.
2. Το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Α.Ε.Ι. αποτελεί σημείο αναφοράς για τη γενικότερη ανάπτυξη του ιδρύματος και αναφέρεται τουλάχιστον στα ακόλουθα θέματα:
 - α) στον καθορισμό, την ιεράρχηση και κατά προτεραιότητα επιδίωξη των στόχων κάθε ακαδημαϊκής μονάδας,
 - β) στον προσδιορισμό, τον προγραμματισμό και τα μέτρα για την ανάπτυξη και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος,
 - γ) στην ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού του,
 - δ) στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών,
 - ε) στο συντονισμό των ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος με τις αντίστοιχες εξελίξεις σε άλλα Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής και ιδιαίτερα με τις εξελίξεις και τις προοπτικές στον ακαδημαϊκό χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και
 - στ) στον κατ' έτος αριθμό εισακτέων σε κάθε Σχολή ή Τμήμα του ιδρύματος.
3. Ως προς το οικονομικό σκέλος, το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Α.Ε.Ι. εξειδικεύεται:
 - α) στις λειτουργικές δαπάνες,
 - β) στις επενδύσεις,
 - γ) σε όλο το προσωπικό κάθε κατηγορίας,
 - δ) στην πλήρη καταγραφή και αξιοποίηση της περιουσίας του ιδρύματος και
 - ε) στον προγραμματισμό της χρηματοδότης του από άλλες πηγές, εκτός του κρατικού προϋπολογισμού.
4. Το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Α.Ε.Ι. εξειδικεύεται και εκτελείται κάθε φορά σε ετήσια βάση, ώστε μέσα από ετήσιο απολογισμό, ο οποίος καταρτίζεται από την

Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού του ιδρύματος και εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο ή Συνέλευση, να ελέγχεται και να διορθώνεται αναλόγως η πορεία υλοποίησής του.

5. Το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Α.Ε.Ι. εγκρίνεται ως προς το οικονομικό σκέλος του με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αφού εκτιμηθούν ιδίως τα αναγκαία μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του ερευνητικού, διδακτικού ή άλλου έργου του και την αντιμετώπιση τυχόν αδυναμιών και αποκλίσεων που εντοπίστηκαν με βάση τα αποτελέσματα της εξωτερικής αξιολόγησης των Σχολών ή Τμημάτων του ιδρύματος σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους.

6. Εφόσον εγκριθεί κατά τα ανωτέρω το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, υπογράφεται σχετική δεσμευτική προγραμματική συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του οικείου Α.Ε.Ι. ως προς την πραγματοποίηση των στόχων του. Με τη συμφωνία μπορεί να εξειδικεύονται περαιτέρω οι εκατέρωθεν υποχρεώσεις και δεσμεύσεις που προβλέπονται από το πρόγραμμα.

7. Η κατανομή των πιστώσεων που χορηγούνται κατ' έτος στις Σχολές και τα Τμήματα κάθε Α.Ε.Ι. για την πλήρωση νέων θέσεων κάθε είδους προσωπικού, στο πλαίσιο του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος του Α.Ε.Ι. και των συναφθεισών προγραμματικών συμφωνιών, γίνεται με απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης. Οι πιστώσεις αυτές μπορούν να διατίθενται για πρόσληψη μέλους Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π., ανάλογα με τις ανάγκες του οικείου Α.Ε.Ι.

8. Από τις διαδικασίες προγραμματισμού νέων θέσεων εξαιρούνται οι προκηρύξεις θέσεων για την εξέλιξη των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

9. Κατά την επιχορήγηση των Α.Ε.Ι. από το Κράτος λαμβάνονται ιδίως υπόψη:

- α) οι ανάγκες των Α.Ε.Ι. σε λειτουργικές δαπάνες, καθώς και σε δαπάνες για τη μισθοδοσία όλων των κατηγοριών προσωπικού και για τη φοιτητική μέριμνα,
- β) οι ανάγκες των Α.Ε.Ι., όπως προκύπτουν από τον στρατηγικό σχεδιασμό και το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμά τους, τις συναφθείσες προγραμματικές συμφωνίες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καθενός από αυτά ή των ακαδημαϊκών μονάδων του, και
- γ) οι επιδόσεις των Α.Ε.Ι. στην έρευνα και διδασκαλία και στην ανάδειξη νέου επιστημονικού-ερευνητικού δυναμικού.

10. Τα Α.Ε.Ι. συμμετέχουν στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους με τα έσοδά τους από τρίτες πηγές, από τις προσόδους της περιουσίας τους και από άλλες πηγές και έχουν την ευθύνη της διαχείρισης των πόρων που προέρχονται τόσο από την περιουσία τους και άλλες πηγές όσο και από την κρατική επιχορήγηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄

Γραμματέας Α.Ε.Ι.

(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. κβ' και κγ' ν. 2083/1992)

Άρθρο 60

Προσόντα Γραμματέα

Τα προσόντα που απαιτούνται για την πλήρωση της θέσης του Γραμματέα του Α.Ε.Ι. είναι κατ' ελάχιστον: α) πτυχίο Α.Ε.Ι., β) τουλάχιστον πενταετής τεκμηριωμένη προϋπηρεσία και εμπειρία σε θέματα οικονομικής διαχείρισης και διοίκησης και γ) άριστη γνώση τουλάχιστον μιας (1) ξένης γλώσσας, κατά προτίμηση της αγγλικής.

Μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών και άλλα πρόσθετα προσόντα συνεκτιμώνται.

Σε κάθε περίπτωση, ο υποψήφιος για την πλήρωση της θέσης πρέπει να έχει τα προσόντα και να μην συντρέχουν στο πρόσωπό του τα κωλύματα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρο 61 **Διαδικασία εκλογής - Θητεία Γραμματέα**

1. Ο Γραμματέας του Α.Ε.Ι. εκλέγεται από τη Σύγκλητο ή Συνέλευση του οικείου ιδρύματος και διορίζεται με πράξη του Πρύτανη ή Προέδρου του Α.Ε.Ι.
2. Η εκλογή από τη Σύγκλητο ή Συνέλευση γίνεται με βάση αξιολογική κατάταξη μετά από δημόσια προκήρυξη, η οποία δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας και ταυτοχρόνως κοινοποιείται σε όλα τα Α.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα της χώρας. Η ανακοίνωση της προκήρυξης καταχωρίζεται επίσης υποχρεωτικά στο επίσημο έντυπο του οικείου Α.Ε.Ι. εφόσον κυκλοφορεί, στην ιστοσελίδα του οικείου Α.Ε.Ι. και στις ιστοσελίδες των Υπουργείων Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
3. Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων, η οικεία Σύγκλητος ή Συνέλευση συγκροτεί ειδική επιτροπή επιλογής που απαρτίζεται από μέλη της, εκτός από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο του Α.Ε.Ι. που δεν μετέχει στην επιτροπή επιλογής. Στην επιτροπή αυτή συμμετέχει υποχρεωτικά ο προϊστάμενος της νομικής υπηρεσίας του ιδρύματος, εφόσον υπάρχει.
4. Η επιτροπή επιλογής συντάσσει πλήρως αιτιολογημένη εισηγητική έκθεση με αξιολογική κατάταξη όλων των υποψηφίων, στην οποία αναλύεται το έργο και η προσωπικότητά τους. Η επιτροπή δύναται να καλεί όλους τους υποψηφίους σε προφορική συνέντευξη, στην οποία τηρούνται πάντοτε πρακτικά που συνοδεύουν την εισηγητική έκθεση. Η έκθεση κοινοποιείται στη Σύγκλητο ή Συνέλευση του ιδρύματος τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.
5. Η Σύγκλητος ή Συνέλευση αποφασίζει αιτιολογημένα και, εφόσον προβεί σε επιλογή υποψηφίου, διαβιβάζει την απόφασή της στον Πρύτανη ή Πρόεδρο για την έκδοση της πράξης διορισμού. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται επίσης στους υποψηφίους μαζί με την εισηγητική έκθεση.
6. Ο Πρύτανης ή Πρόεδρος μπορεί να αναπέμψει το θέμα στη Σύγκλητο ή Συνέλευση μόνο για λόγους νομιμότητας. Μετά την έκδοση της πράξης διορισμού αυτή κοινοποιείται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την άσκηση ελέγχου νομιμότητας.
7. Μετά την πλήρωση της θέσης του Γραμματέα και την ανάληψη των καθηκόντων του, η θέση του Προϊσταμένου Γραμματείας ή Γενικού Γραμματέα του Α.Ε.Ι. καταργείται.
8. Η θητεία του Γραμματέα είναι τετραετής, δυνάμενη να ανανεωθεί με όμοιο τρόπο για μία (1) μόνο φορά. Η θέση επαναπροκηρύσσεται σε περίπτωση:
 - α) πρόωρης λήξης της θητείας,
 - β) μη ανανέωσης της θητείας από τη Σύγκλητο ή Συνέλευση του οικείου Α.Ε.Ι. και
 - γ) συμπλήρωσης δύο (2) πλήρων θητειών.
9. Ο Γραμματέας αποχωρεί αυτοδικαίως μετά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του. Επιτρέπεται η πρόωγη λήξη της θητείας του με αιτιολογημένη απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης για σπουδαίο λόγο σχετικό με την άσκηση των καθηκόντων του, αξιμώς για το ίδρυμα και το Δημόσιο.

Άρθρο 62 **Αρμοδιότητες Γραμματέα**

1. Ο Γραμματέας του Α.Ε.Ι. έχει, εκτός από τις αρμοδιότητες του (πρώην) Προϊσταμένου Γραμματείας ή Γενικού Γραμματέα κατά το άρθρο 4 του Π.Δ. 388/1983 (Α' 141) και τις αρμοδιότητες που ορίζει ο νόμος ή του εκχωρούν τα όργανα διοίκησης του ιδρύματος, ευρείες οικονομικές και διοικητικές αρμοδιότητες για την καλύτερη εξυπηρέτηση του έργου των οργάνων και τον αποτελεσματικότερο συντονισμό και διεύθυνση του έργου των οικονομικών και διοικητικών υπηρεσιών του οικείου Α.Ε.Ι. Οι αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνουν ιδίως:
 - α) τη διοικητική εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών και διοικητικών υπηρεσιών του Α.Ε.Ι. και την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία τους,
 - β) τη συμμετοχή του, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στη Σύγκλητο ή Συνέλευση και στο Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο του αντίστοιχου Α.Ε.Ι. και
 - γ) τη μέριμνα για την εκτέλεση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του Α.Ε.Ι. και την τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού του.

2. Επιπλέον, ο Γραμματέας του Α.Ε.Ι. έχει τις ακόλουθες συμβουλευτικές-γνωμοδοτικές αρμοδιότητες κυρίως σε θέματα οικονομικής και διοικητικής διαχείρισης:

- α) Είναι μέλος της Επιτροπής Ακαδημαϊκού-Αναπτυξιακού Προγραμματισμού του ιδρύματος και συμμετέχει στην κατάρτιση του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος.
 - β) Εισηγείται στα αρμόδια συλλογικά όργανα του ιδρύματος για την έγκριση του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος και συντάσσει τον ετήσιο απολογισμό αυτού.
 - γ) Συμμετέχει στην κατάρτιση και συνυπογράφει τον ετήσιο προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό του ιδρύματος.
 - δ) Παρακολουθεί την εφαρμογή του προϋπολογισμού του ιδρύματος στο πλαίσιο του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος και των συναφθεισών προγραμματικών συμφωνιών.
 - ε) Συντονίζει και εισηγείται αναδιαρθρώσεις των διοικητικών, οικονομικών και τεχνικών υπηρεσιών του ιδρύματος.
 - στ) Συμμετέχει στη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης του ιδρύματος σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π.
 - ζ) Συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου στο Δ.Σ. του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και της Εταιρείας Αξιοποίησης Περιουσίας του Α.Ε.Ι.
 - η) Εισηγείται για την επωφελέστερη δυνατή αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του ιδρύματος καθώς και για την εκποίησή τους.
 - θ) Εισηγείται στα αρμόδια όργανα για την επωφελέστερη δυνατή και χρηστή διαχείριση των κάθε είδους οικονομικών πόρων του ιδρύματος.
 - ι) Διενεργεί ελέγχους στην οικονομική διαχείριση του ιδρύματος σε συνεργασία με την Υπηρεσία Εσωτερικού Δημοσιονομικού Ελέγχου.
 - ια) Εισηγείται τη λήψη των μέτρων που περιλαμβάνονται στην έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης κάθε ακαδημαϊκής μονάδας του ιδρύματος στο βαθμό που αναφέρονται σε θέματα της αρμοδιότητάς του.
 - ιβ) Παρακολουθεί την εφαρμογή του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του ιδρύματος.
 - ιγ) Εισηγείται στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος για την εξεύρεση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
 - ιδ) Εισηγείται για την επωφελέστερη δυνατή χρησιμοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του ιδρύματος.
 - ιε) Εισηγείται για τη σκοπιμότητα και την διαδικασία εκτέλεσης έργων, υλοποίησης μελετών, προμηθειών εξοπλισμού και αναλωσίμων και ανάθεσης υπηρεσιών, ανεξαρτήτως ποσού.
 - ιστ) Συντάσσει ετήσια έκθεση για τα θέματα της αρμοδιότητάς του την οποία υποβάλλει στη Σύγκλητο ή Συνέλευση τρεις (3) μήνες μετά τη λήξη κάθε οικονομικού έτους και, μέσω αυτής, στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
3. Καμία απόκλιση ή υπέρβαση από τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. ή τον προϋπολογισμό έργου ή προμήθειας ή υπηρεσίας και καμία μεταφορά κονδυλίων από κωδικό σε κωδικό του προϋπολογισμού του ιδρύματος δεν επιτρέπεται χωρίς ειδικά αιτιολογημένη γνώμη του Γραμματέα.

4. Όλα τα όργανα του Α.Ε.Ι. υποχρεούνται να συνδράμουν το Γραμματέα του ιδρύματος στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Άρθρο 63 **Γραμματεία υποστήριξης**

Τον Γραμματέα επικουρεί στο έργο του γραμματεία αποτελούμενη από τρεις (3) έως πέντε (5) ειδικούς επιστήμονες σε θέματα οικονομικών και λογιστικής και δύο (2) έως τρία (3) μέλη διοικητικού προσωπικού δυνάμενα να προσληφθούν ή να αποσπαστούν από άλλες υπηρεσίες του Α.Ε.Ι. Κατά τα λοιπά η σύνθεση και ο τρόπος στελέχωσης της γραμματείας υποστήριξης του Γραμματέα του ιδρύματος που δεν εντάσσονται στη διοικητική ιεραρχία του καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄
Εκλογικές διαδικασίες ανάδειξης οργάνων διοίκησης
(άρθρο 5 παρ. 3 εδ. κδ΄ ν. 2083/1992)

Άρθρο 64
Προκήρυξη εκλογών - Ανακήρυξη υποψηφίων - Εκλογικοί κατάλογοι

1. Η προκήρυξη των εκλογών προς ανάδειξη των οργάνων διοίκησης κάθε Α.Ε.Ι. γίνεται από το οικείο Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο.
2. Οι υποψηφιότητες υποβάλλονται στο Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο με αίτηση των ενδιαφερομένων ή του 1/10 των μελών του εκλεκτορικού σώματος.
3. Ως Πρυτάνεις ή Πρόεδροι, Αντιπρυτάνεις ή Αντιπρόεδροι, Κοσμήτορες ή Διευθυντές Σχολών, Πρόεδροι ή Υπεύθυνοι Τμημάτων και Διευθυντές ή Υπεύθυνοι Τομέων, Κλινικών και Εργαστηρίων εκλέγονται μόνο καθηγητές και αναπληρωτές καθηγητές. Δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι εκείνοι που αποχωρούν λόγω συμπλήρωσης του ανωτάτου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θητείας των παραπάνω αξιωμάτων.
4. Για την εκλογή Πρύτανη ή Προέδρου και Αντιπρυτάνεων ή Αντιπροέδρων καταρτίζεται ενιαίο ψηφοδέλτιο για κάθε συνδυασμό, στον οποίο περιλαμβάνονται ο υποψήφιος Πρύτανης ή Πρόεδρος και οι υποψήφιοι Αντιπρυτάνεις ή Αντιπρυτάνεις, τους οποίους αυτός επιλέγει και προτείνει για εκλογή.
5. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων ανακηρύσσονται αυτοί ως υποψήφιοι με σχετική απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου.
6. Η εκλογή γίνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους, τους οποίους συντάσσει η Γραμματεία του ιδρύματος και της οικείας Σχολής ή Τμήματος για κάθε προβλεπόμενη κατά νόμο κατηγορία εκλεκτόρων και εγκρίνει το Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο. Οι κατάλογοι αυτοί οριστικοποιούνται ένα (1) μήνα πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.
7. Όπου εκ του νόμου προβλέπεται συμμετοχή εκπροσώπων των φοιτητών στις εκλογές για την ανάδειξη οργάνων διοίκησης Α.Ε.Ι., η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών γίνεται από το νόμιμο φοιτητικό σύλλογο κάθε τμήματος, ή εφόσον στο πλαίσιο της συλλογικής τους αυτονομίας οι φοιτητές επιλέξουν να έχουν ενιαίο σύλλογο, από τους εκπροσώπους που αναδεικνύονται από τους εγγεγραμμένους φοιτητές του τμήματος με χωριστή ψηφοφορία για κάθε τμήμα.

Άρθρο 65
Ζητήματα εκλογικής διαδικασίας

1. Την ευθύνη διεξαγωγής της ψηφοφορίας έχει το Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο, το οποίο για το σκοπό αυτό διορίζει πενταμελή εφορευτική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του οικείου Α.Ε.Ι. Μεταξύ των διορισθέντων μελών της εφορευτικής επιτροπής διεξάγεται κλήρωση για την ανάδειξη του προέδρου αυτής. Η ψηφοφορία διεξάγεται ενώπιον των εφορευτικών επιτροπών. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών αναπληρώνονται από ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Η εφορευτική επιτροπή έχει δική της σφραγίδα. Η εφορευτική επιτροπή έχει την ευθύνη, σε συνεργασία με τη Γραμματεία του οικείου Α.Ε.Ι. και της οικείας Σχολής ή Τμήματος για την τοποθέτηση της κάλπης και τη διαμόρφωση του χώρου, κατάλληλα για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, μία (1) ημέρα πριν από αυτή.
2. Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί, είναι μόνο έντυπα και φέρουν όλα τις ίδιες διαστάσεις, όπως αυτές καθορίζονται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου. Σε κάθε εκλογικό τμήμα διατίθενται και λευκά ψηφοδέλτια, τα οποία είναι από το ίδιο χαρτί, έχουν τις ίδιες διαστάσεις και δεν πρέπει να έχει γραφεί τίποτε σε αυτά με κανένα τρόπο.
3. Οι εκλογικοί φάκελοι είναι ομοιόμορφοι και κατασκευάζονται από αδιάφανο χαρτί λευκής απόχρωσης. Οι φάκελοι σφραγίζονται και μονογράφονται από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής και στη συνέχεια διανέμονται στους εκλέκτορες συνοδευόμενοι από πλήρη σειρά από ψηφοδέλτια, συμπεριλαμβανομένου και του λευκού.
4. Η παραβίαση των αναφερόμενων στη διαδικασία εκλογής προθεσμιών δημιουργεί πειθαρχική ευθύνη του προέδρου και των μελών των εφορευτικών επιτροπών.

5. Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεξαγωγή των εκλογών προς ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του οικείου Α.Ε.Ι.

Άρθρο 66 **Διεξαγωγή της ψηφοφορίας - Επαναληπτική εκλογή**

1. Οι αρχές διοίκησης των Α.Ε.Ι. εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία από όσους έχουν δικαίωμα κατά το νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος να συμμετέχουν στην εκλογή.
2. Η ψηφοφορία διεξάγεται κάθε φορά σε συγκεκριμένη ημερομηνία, συγκεκριμένο χώρο και συγκεκριμένη ώρα. Κάθε Σχολή αποτελεί και εκλογικό τμήμα. Σε περίπτωση Σχολών που περιλαμβάνουν περισσότερα Τμήματα είναι δυνατόν με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου κάθε Τμήμα να αποτελέσει ένα ή και περισσότερα εκλογικά τμήματα. Για κάθε εκλογικό τμήμα ορίζεται ιδιαίτερο κατάστημα ψηφοφορίας.
3. Κατά την ψηφοφορία μπορούν να παρίστανται αντιπρόσωποι των υποψηφίων ή των υποψήφιων συνδυασμών. Οι εκλέκτορες ψηφίζουν με επίδειξη του δελτίου αστυνομικής ή ακαδημαϊκής τους ταυτότητας ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου.
4. Στα εκλεκτορικά σώματα που είναι αρμόδια για την εκλογή των οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. και των Σχολών ή Τμημάτων τους μπορούν να συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., τα οποία βρίσκονται σε άδεια, διακόπτοντας την άδειά τους.
5. Εάν σε κάποιο εκλογικό τμήμα η ψηφοφορία δεν πραγματοποιήθηκε για οποιοδήποτε λόγο, αυτή επαναλαμβάνεται σε νέα ημερομηνία που δεν μπορεί να απέχει περισσότερες από έξι (6) ημέρες από τη διεξαχθείσα ψηφοφορία.
6. Εάν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση διατάξεων του νόμου ή για πλημμέλειες εν γένει, είτε στο σύνολό της, είτε σε ορισμένα εκλογικά τμήματα, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται σε όσα τμήματα ακυρώθηκε η εκλογή εντός των επόμενων δέκα (10) ημερών. Κατά την επανάληψη της ψηφοφορίας για το λόγο αυτό δεν επιτρέπεται η πρόταση και ανακήρυξη νέων υποψηφίων και η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αρχική ψηφοφορία.

Άρθρο 67 **Διαλογή ψήφων - Ενστάσεις - Πρακτικό εκλογής**

1. Όταν παρέλθει η ορισμένη από το πρόγραμμα των εκλογών ώρα λήξης της ψηφοφορίας, ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής κηρύσσει τη λήξη της ψηφοφορίας, οι πόρτες του εκλογικού τμήματος κλείνουν, αποσφραγίζεται και ανοίγεται η κάλπη και καταμετρώνται τα ψηφοδέλτια.
2. Εάν κατά το άνοιγμα της κάλπης και την καταμέτρηση των σφραγισμένων φακέλων που βρίσκονται σε αυτήν προκύψει διαφορά μεταξύ του αριθμού των φακέλων και του αριθμού των εκλεκτόρων που ψήφισαν, επαναλαμβάνεται η αρίθμηση. Οι φάκελοι που δεν φέρουν σφραγίδα και μονογραφή αφαιρούνται. Εάν οι φάκελοι είναι πλεονάζοντες, τότε όλοι οι φάκελοι τοποθετούνται πάλι στην κάλπη και αφαιρούνται στην τύχη τόσοι φάκελοι όσοι είναι και οι πλεονάζοντες.
3. Το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο εάν δεν είναι έντυπο, εάν έχει αλλοιωθεί το περιεχόμενό του, εάν εκτυπώθηκε σε χαρτί που ολοφάνερα διαφέρει από τα υπόλοιπα ψηφοδέλτια, εάν έχει διαφορετικό σχήμα ή διαστάσεις, εάν βρεθεί στον ίδιο φάκελο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια, εάν βρεθεί σε διαφορετικό φάκελο από αυτούς που χρησιμοποιήθηκαν κατά την ψηφοφορία, καθώς και εάν έχει λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία που οπωσδήποτε σημειώνονται σε οποιαδήποτε πλευρά του φακέλου ή του ψηφοδέλτιου, αποτελούν διακριτικό γνώρισμα και παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας. Εάν το ψηφοδέλτιο έχει διαγραφές, εγγραφές ή διορθώσεις που καθιστούν αμφίβολο το περιεχόμενό του, καθώς και εάν υπάρχουν σημειωμένα στο φάκελο στίγματα, σημεία ή λέξεις, το ψηφοδέλτιο αυτό είναι άκυρο, εφόσον κριθεί ότι τα παραπάνω συνιστούν διακριτικά γνωρίσματα που παραβιάζουν προδήλως το απόρρητο της ψηφοφορίας.

4. α) Ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών μπορεί να υποβάλει για οποιοδήποτε λόγο καθένας που ανακηρύχθηκε υποψήφιος κατά την εκλογή αυτή, αλλά δεν ανακηρύχθηκε σε θέση οργάνου διοίκησης, καθώς και κάθε εκλέκτορας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους.

β) Κάθε εκλέκτορας ή υποψήφιος ή αντιπρόσωπός του έχει επίσης δικαίωμα να υποβάλει ενστάσεις ενώπιον της εφορευτικής επιτροπής για παράβαση νόμου κατά τη διάρκεια της εκλογής μέσα ή έξω από το χώρο της ψηφοφορίας. Οι ενστάσεις υποβάλλονται εγγράφως και καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο πρακτικό εκλογής.

γ) Λόγοι ένστασης είναι ιδίως η έλλειψη νομίμων προσόντων αυτών που ανακηρύχθηκαν σε θέση οργάνου διοίκησης ή νομικό κώλυμα ανακήρυξής τους, η παράβαση νόμου κατά τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και σφάλματα κατά τη διαλογή των ψήφων.

δ) Η υποβολή οποιασδήποτε ένστασης δεν διακόπτει την ψηφοφορία. Για τις ενστάσεις κατά τη διάρκεια της εκλογής αποφασίζει αιτιολογημένα η εφορευτική επιτροπή.

5. Μετά τη διαλογή των ψήφων η εφορευτική επιτροπή συντάσσει πρακτικό εκλογής, στο οποίο αναφέρονται οπωσδήποτε:

α) ο συνολικός αριθμός των εκλεκτόρων που είναι εγγεγραμμένοι στους αντίστοιχους εκλογικούς καταλόγους,

β) ο συνολικός αριθμός κάθε κατηγορίας εκλεκτόρων που έλαβαν μέρος στην ψηφοφορία,

γ) ο συνολικός αριθμός των λευκών και των άκυρων ψηφοδελτίων,

δ) ο συνολικός αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε υποψήφιος ή κάθε υποψήφιος συνδυασμός και

ε) οι ενστάσεις που τυχόν υποβλήθηκαν και οι αντίστοιχες αποφάσεις της επιτροπής για καθεμιά από αυτές.

Άρθρο 68

Εκλογή οργάνων διοίκησης Α.Ε.Ι.

1. Ο Πρύτανης ή Πρόεδρος και οι Αντιπρυτάνεις ή Αντιπρόεδροι κάθε Α.Ε.Ι. εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων που απαρτίζεται από το σύνολο: i) των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του ιδρύματος, ii) των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και των μεταπτυχιακών φοιτητών του ιδρύματος και iii) των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και του λοιπού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού του ιδρύματος που έχει κατά το νόμο δικαίωμα συμμετοχής. Το ποσοστό των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος συνδυασμός υπολογίζεται από το άθροισμα των ποσοστών που έλαβε ο συνδυασμός από καθεμιά από τις τρεις κατηγορίες εκλεκτόρων, τούτων πολλαπλασιαζόμενων με τους προβλεπόμενους από το νόμο συντελεστές βαρύτητας για κάθε κατηγορία εκλεκτόρων και ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης καθεμιάς από τις τρεις κατηγορίες αυτές. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία κανένας από τους υποψήφιους συνδυασμούς δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων μελών του εκλεκτορικού σώματος ή εάν υπάρξει ισοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη ημέρα μεταξύ των δύο συνδυασμών που έλαβαν την πλειοψηφία, οπότε εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τις περισσότερους ψήφους. Σε περίπτωση νέας ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση από την εφορευτική επιτροπή. Μετά το πέρας της εκλογής εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η θητεία των Πρυτάνεων ή Προέδρων και των Αντιπρυτάνεων ή Αντιπροέδρων είναι τετραετής. Δεν επιτρέπεται η εκλογή για δύο (2) συνεχείς θητείες σε οποιοδήποτε από τα αξιώματα αυτά, καθώς και η εκλογή των παραπάνω για περισσότερες από δύο (2) θητείες συνολικά.

3. α) Εάν ο Πρύτανης ή Πρόεδρος παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο κατά τα τρία (3) πρώτα έτη της θητείας του, επαναλαμβάνεται για τη μέχρι τη λήξη της θητείας του χρονική περίοδο η εκλογή Πρύτανη ή Προέδρου. Έως ότου διεξαχθούν οι εκλογές και αναλάβει καθήκοντα νέος Πρύτανης ή Πρόεδρος, καθώς και όταν ο Πρύτανης ή Πρόεδρος παραιτηθεί ή εκλείψει κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της θητείας του, καθήκοντα Πρύτανη ή Προέδρου ασκεί ένας από τους Αντιπρυτάνεις ή Αντιπροέδρους που ορίζεται από τη Σύγκλητο ή Συνέλευση.

β) Εάν ένας ή και περισσότεροι Αντιπρυτάνεις ή Αντιπρόεδροι παραιτηθούν ή εκλείψουν κατά τα τρία (3) πρώτα έτη της θητείας τους, επαναλαμβάνεται για τη μέχρι τη λήξη της θητείας τους χρονική περίοδο η εκλογή για τον ένα ή τους περισσότερους Αντιπρυτάνεις ή Αντιπροέδρους κατά περίπτωση. Εάν η ανάγκη αναπλήρωσης ανακύψει κατά το τελευταίο έτος της θητείας, ο ελλείπων

Αντιπρύτανης ή Αντιπρόεδρος αναπληρώνεται από Πρόεδρο ή Προϊστάμενο Τμήματος, ο οποίος ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου ή Συνέλευσης. Μέχρι τη διενέργεια εκλογών ή τον ορισμό αναπληρωτή Αντιπρύτανη ή Αντιπροέδρου τα καθήκοντά τους ασκεί ο Πρύτανης ή Πρόεδρος. Εάν ο κάτοχος των παραπάνω αξιωμάτων παραιτηθεί ή εκλείψει, η δε ανάδειξη του νέου οργάνου απαιτείται να γίνει με εκλογές, οι επαναληπτικές εκλογές διενεργούνται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της παραίτησης ή την έκλειψη.

Άρθρο 69 **Εκλογή οργάνων διοίκησης Σχολών ή Τμημάτων**

1. α) Ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος και ο αναπληρωτής του εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων που απαρτίζεται από το σύνολο: i) των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος, ii) των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος και iii) των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και του λοιπού επιστημονικού προσωπικού του οικείου Τμήματος που έχει κατά το νόμο δικαίωμα συμμετοχής. Οι εκλέκτορες συγκαλούνται ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη της θητείας του απερχόμενου Προέδρου ή Προϊσταμένου ή, το αργότερο, δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο κένωση της θέσης του. Το ποσοστό των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος υπολογίζεται από το άθροισμα των ποσοστών που έλαβε ο υποψήφιος από καθεμιά από τις τρεις κατηγορίες εκλεκτόρων, τούτων πολλαπλασιαζόμενων με τους προβλεπόμενους από το νόμο συντελεστές βαρύτητας για κάθε κατηγορία εκλεκτόρων και ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης καθεμιάς από τις τρεις κατηγορίες αυτές. Η ψηφοφορία είναι μυστική και εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων μελών του εκλεκτορικού σώματος. Εάν κανένας υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους υποψηφίων. Στην περίπτωση αυτή εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τις περισσότερες ψήφους. Μοναδικός υποψήφιος Πρόεδρος ή Προϊστάμενος δεν εκλέγεται, εάν δεν συγκεντρώσει τουλάχιστον το 1/3 των ψήφων του εκλεκτορικού σώματος. Μετά το πέρας της εκλογής εκδίδεται σχετική διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σε περίπτωση αδυναμίας εκλογής Προέδρου ή Προϊσταμένου για οποιοδήποτε λόγο ορίζεται προσωρινός Πρόεδρος ή Προϊστάμενος, μέχρι ένα (1) ακαδημαϊκό έτος, με απόφαση της Συγκλήτου ή Συνέλευσης, οπότε και επαναλαμβάνεται η εκλογή.

β) Η θητεία των Προέδρων ή Προϊσταμένων των Τμημάτων είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί ακόμη μία (1) συνεχή φορά. Στην περίπτωση αυτή οι Πρόεδροι ή Προϊστάμενοι Τμημάτων δεν μπορούν να επανεκλεγούν πριν περάσουν δύο (2) χρόνια από τη λήξη της τελευταίας θητείας τους. Δεν επιτρέπεται η εκλογή Προέδρων ή Προϊσταμένων Τμημάτων για περισσότερες από τέσσερις (4) θητείες συνολικά. Ως θητεία για την εφαρμογή της διάταξης αυτής νοείται η χρονική περίοδος ανάμεσα σε δύο (2) εκλογικές διαδικασίες.

2. α) Ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής της Σχολής αναδεικνύεται κατά τρόπο ανάλογο με τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος. Το αντίστοιχο σώμα εκλεκτόρων απαρτίζεται από το σύνολο των εκλεκτορικών σωμάτων για την εκλογή των Προέδρων ή Προϊσταμένων των Τμημάτων που ανήκουν στη Σχολή. Ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής αναπληρώνεται από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος που χρονικά προηγείται η διαπιστωτική πράξη της εκλογής του. Το ειδικό σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής συγκαλείται από τον οικείο Κοσμήτορα ή Διευθυντή ένα (1) μήνα πριν τη λήξη της θητείας του ή, το αργότερο, δεκαπέντε (15) μέρες μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο κένωση της θέσης του. Εάν δεν υπάρχει Κοσμήτορας ή Διευθυντής ή εάν ο υπάρχων παραμελεί να συγκαλέσει το εκλεκτορικό σώμα, το συγκαλεί ο Πρύτανης ή Πρόεδρος του οικείου Α.Ε.Ι.

β) Η θητεία των Κοσμητόρων ή Διευθυντών των Σχολών είναι τετραετής. Δεν επιτρέπεται εκλογή για δύο (2) συνεχείς θητείες στο αξίωμα αυτό, καθώς και εκλογή για περισσότερες από δύο (2) θητείες συνολικά.